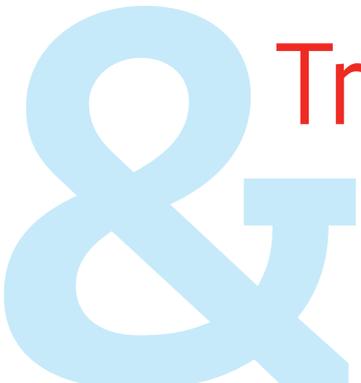

6% 2% 93,5% 30% 54
5,9% 22,8%
18,1% 85% 12% 7% 2,5%
% 32,7% 6,6% 63,4% 8
79% 23% 11%
91%

Trends
Cijfers

Werken in de publieke sector 2016

Voorwoord

Voor u ligt een nieuwe uitgave van “Trends en Cijfers, werken in de publieke sector 2016”. De uitgave biedt ons meer inzicht in het ambtenarenbestand en de trends en bewegingen die zich erin voordoen. Dat inzicht is essentieel en zegt ons veel over de kwaliteit van het openbaar bestuur; die wordt immers in hoge mate bepaald door de mensen die er werken en de context waarin zij hun werk doen.

De tabellen en grafieken bevatten een gedetailleerd overzicht voor de jaren 2010 tot en met 2015 op het gebied van arbeidszaken in de publieke sector. In de tabellen wordt een uitsplitsing gemaakt naar de 14 sectoren.

Als belangrijkste conclusies voor 2015 wil ik de volgende onder uw aandacht brengen:

- Het aantal medewerkers in de publieke sector is dit jaar opnieuw gedaald, ook als de ZBO's en de gemeenschappelijke regelingen worden meegenomen.
- Het aandeel vrouwen in de publieke sector groeit ieder jaar.
- De instroom van jongere medewerkers (<35) neemt weer toe, maar nog niet voldoende om het aandeel jongeren in de publieke sector op peil te houden. Dit wordt ook veroorzaakt door de sterke toename van het aantal 55 plussers.
- De instroom is in 2015 fors toegenomen en is het hoogst sinds 2010.
- De uitstroom is in 2015 ook toegenomen, maar is niet zo hoog als in de periode 2010-2012.
- De contractloonontwikkeling in 2015 laat na een aantal jaren van minimale stijgingen een grotere groei zien.

Met deze cijfers en trends is het mogelijk om afgewogen beleidskeuzes te maken en die te baseren op gedegen analyses. De data in deze publicatie zijn dan ook beschikbaar gesteld in de online Kennisbank Openbaar Bestuur: www.kennisopenbaarbestuur.nl. U kunt hierop bewerkingen doen: via het onderdeel 'cijfers' zijn ook andere uitsplitsingen mogelijk en kunnen de gegevens geëxporteerd worden naar de eigen omgeving voor aanvullende analyses.

Met vriendelijke groet,

Olav Welling
Directeur Ambtenaar en Organisatie

Inhoud

1	Inleiding	5
2	Omvang van de publieke sector	7
2.1	Omvang van de overheid	8
2.1.1	Aantal personen	8
2.1.2	Aantal in fte	8
2.2	Gemeenschappelijke regelingen	9
2.2.1	Omvang	9
2.3	Zelfstandige Bestuursorganen	9
2.3.1	Omvang	9
3	Samenstelling personeel	11
3.1	Overheid en Onderwijs	12
3.1.1	Percentage personen werkzaam in deeltijd	12
3.1.2	Gemiddelde deeltijdfactor van personen werkzaam in deeltijd	12
3.1.3	Aandeel vrouwen (%)	13
3.1.4	Gemiddelde leeftijd	14
3.1.5	Aantal personen, jonger dan 35 jaar	15
3.1.6	Aantal personen, jonger dan 35 jaar (%)	15
3.1.7	Aantal personen, ouder dan 55 jaar	16
3.1.8	Aandeel personen, ouder dan 55 jaar (%)	16
3.1.9	Aandeel niet-westerse allochtonen (%)	17
3.1.10	Aandeel vrouwen in bovenste 10% jaarinkomen (%)	18
3.2	Gemeenschappelijke regelingen	19
3.2.1	Samenstelling personeel	19
4	In- en uitstroom	21
4.1	Instroom personen	22
4.1.1	Instroom personen (aantallen)	22
4.1.2	Instroom personen (%)	23
4.1.3	Instroom vrouwen (aantallen)	24
4.1.4	Aandeel vrouwen van totale instroom (%)	24
4.1.5	Instroom niet-westerse allochtonen (aantallen)	25
4.1.6	Aandeel niet-westerse allochtonen van totale instroom (%)	25
4.1.7	Instroom personen onder 35 jaar (aantallen)	26
4.1.8	Aandeel personen onder 35 jaar van totale instroom (%)	27
4.1.9	Instroom personen 55 jaar en ouder (aantallen)	27
4.1.10	Aandeel personen 55 jaar en ouder van totale instroom (%)	28

4.2	Uitstroom personen	29
4.2.1	Uitstroom personen (aantallen)	29
4.2.2	Uitstroom personen (%)	29
4.2.3	Uitstroom vrouwen (aantallen)	30
4.2.4	Aandeel vrouwen van totale uitstroom (%)	31
4.2.5	Uitstroom niet-westerse allochtonen (aantallen)	31
4.2.6	Aandeel niet-westerse allochtonen van totale uitstroom (%)	32
4.2.7	Uitstroom personen onder 35 jaar (aantallen)	32
4.2.8	Aandeel personen onder 35 jaar van totale uitstroom (%)	33
4.2.9	Uitstroom personen 55 jaar en ouder (aantallen)	33
4.2.10	Aandeel personen 55 jaar en ouder van totale uitstroom (%)	34
5	Lonen	35
5.1	Loonsom en contractloonontwikkeling	36
5.1.1	Loonsom (raming in miljoenen)	36
5.1.2	Contractloonontwikkeling op niveaubasis (%)	36
5.1.3	Contractloonontwikkeling op jaarbasis (%)	37
5.2	Bruto pensioengevend jaarinkomen (voltijd)	38
5.2.1	Gemiddeld jaarloon (bij voltijdaanstelling)	38
5.2.2	Percentage werkzame personen, < 1,5 maal minimumloon	38
5.2.3	Percentage werkzame personen, > 2 maal modaal	39
6	Sociale zekerheid	41
6.1	Aantallen uitkeringen	42
6.1.1	Aantal WW uitkeringen (ultimo)	42
6.1.2	Instroom in de WW (ultimo)	42
6.1.3	Uitstroom uit de WW (ultimo)	43
6.1.4	Aantal WAO uitkeringen (ultimo)	43
6.1.5	Aantal IVA uitkeringen (ultimo)	44
6.1.6	Aantal WGA uitkeringen (ultimo)	44
6.2	Bedragen uitkeringen	45
6.2.1	Bedrag WW uitkeringen (x 1.000 euro)	45
6.2.2	Bedrag WIA uitkeringen (x 1.000 euro)	45
7	Toelichting	47

1

Inleiding

Inleiding

Deze publicatie geeft een cijfermatig overzicht van de veertien arbeidsvoorwaardelijke overheidssectoren. Deze sectoren zijn in de tabellen samengevoegd tot drie taakvelden:

Openbaar Bestuur (Rijk, Gemeenten, Provincies, Rechterlijke Macht, Waterschappen)

Onderwijs en Wetenschappen (Primair Onderwijs, Voortgezet Onderwijs, Middelbaar Beroepsonderwijs, Hoger Beroepsonderwijs, Wetenschappelijk Onderwijs, Onderzoekinstellingen, Universitair Medische Centra)

Veiligheid (Defensie, Politie).

Deze veertien sectoren worden als geheel aangeduid met Overheid en Onderwijs. Gemeenschappelijke regelingen en Zelfstandige bestuursorganen zijn niet direct verbonden aan een arbeidsvoorwaardelijke sector, daarom komen deze instellingen in deze publicatie zijdelings aan de orde.

De getallen worden gepresenteerd in een zestal hoofdstukken, waarin de resultaten van de jaren 2010 tot en met 2015 in tabellen worden gepresenteerd.

In het eerste hoofdstuk Omvang van de overheid wordt een overzicht gegeven van de ontwikkeling van de omvang van de publieke sector.

Hoofdstuk 2 bevat informatie over de samenstelling van het personeel zoals leeftijd, geslacht en etniciteit. Daarnaast geeft dit hoofdstuk een overzicht van de arbeidsduur en de deeltijdfactor.

In het hoofdstuk In- en uitstroom worden de ontwikkelingen op het gebied van de instroom van nieuwe werknemers, en de uitstroom van werknemers weergegeven. De gegevens zijn ontleend aan de bestanden van het ABP.

In het hoofdstuk Lonen wordt een overzicht gegeven van de ontwikkeling van de lonen en de loonsom.

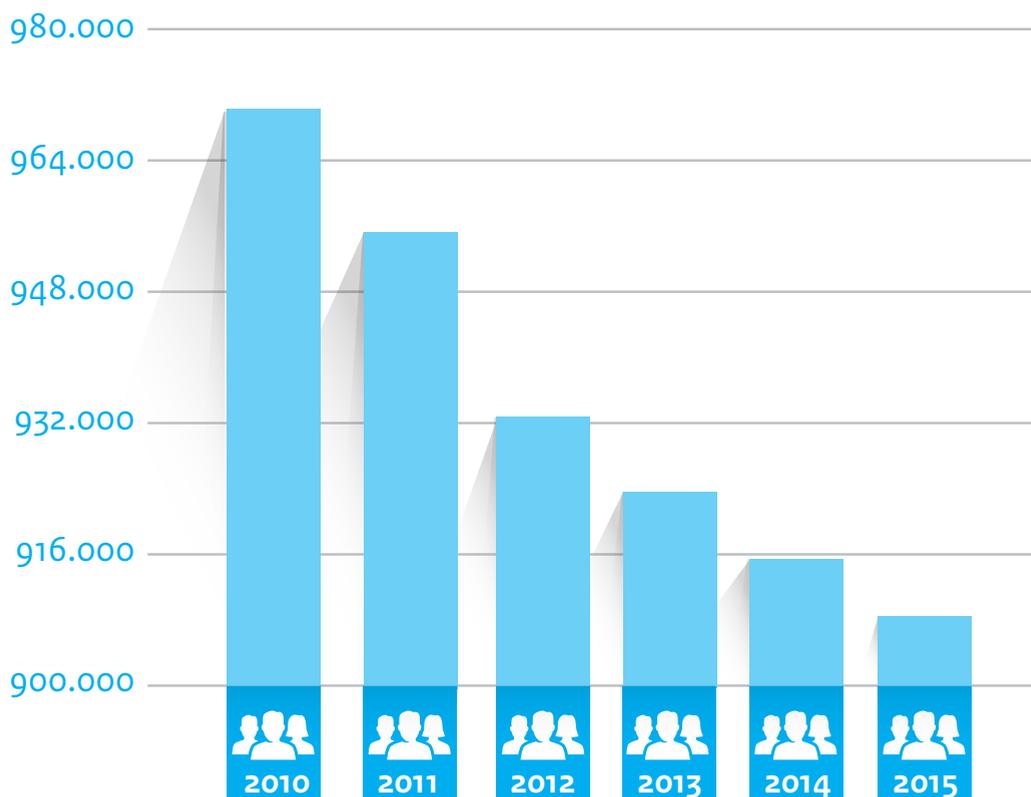
Het laatste hoofdstuk Sociale Zekerheid geeft een overzicht van het aantal arbeidsongeschikten en WW uitkeringen en de bijbehorende bedragen van de diverse uitkeringen. De gegevens zijn ontleend aan de bestanden van het UWV.

Tot slot wordt een overzicht gegeven van alle gebruikte bronnen en de gehanteerde definities in deze publicatie.

2

Omvang van de publieke sector

Aantal Personen

2.1 Omvang van de overheid

2.1.1 Aantal personen

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Openbaar Bestuur	324.707	314.961	305.925	296.675	289.028	286.315
Rijk	122.537	119.065	116.997	116.413	116.865	116.528
Gemeenten	175.176	169.499	163.115	155.140	147.827	145.464
Provincies	13.217	12.625	12.179	11.494	10.868	10.970
Rechterlijke Macht	3.692	3.665	3.564	3.537	3.482	3.420
Waterschappen	10.085	10.107	10.070	10.091	9.986	9.933
Onderwijs en Wetenschappen	512.377	510.679	499.710	501.588	503.332	501.723
Primair Onderwijs	186.587	182.793	177.193	177.922	175.864	171.654
Voortgezet Onderwijs	106.093	106.002	105.991	105.922	106.376	107.037
Middelbaar Beroepsonderwijs	57.162	55.787	52.002	51.204	51.776	52.858
Hoger Beroepsonderwijs	41.732	42.443	43.015	43.352	44.569	45.779
Wetenschappelijk Onderwijs	52.851	54.185	53.346	53.089	54.140	53.850
Onderzoekinstellingen	2.756	2.751	2.866	2.763	2.746	2.791
Universitair Medische Centra	65.196	66.718	65.297	67.336	67.861	67.754
Veiligheid	133.487	129.884	127.210	125.710	123.153	120.007
Defensie	68.956	65.027	61.770	60.621	59.123	57.510
Politie	64.531	64.857	65.440	65.089	64.030	62.497
Totaal Overheid en Onderwijs	970.571	955.524	932.845	923.973	915.513	908.045

2.1.2 Aantal in fte

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Openbaar Bestuur	293.494	284.813	277.418	269.765	263.480	261.295
Rijk	114.272	110.992	109.098	108.836	109.658	109.150
Gemeenten	154.480	149.517	144.490	137.689	131.258	129.574
Provincies	11.929	11.393	11.028	10.431	9.883	9.993
Rechterlijke Macht	3.439	3.419	3.324	3.308	3.267	3.210
Waterschappen	9.374	9.492	9.478	9.500	9.414	9.368
Onderwijs en Wetenschappen	404.799	401.041	392.861	393.277	393.532	392.441
Primair Onderwijs	141.090	136.793	131.338	130.099	127.871	124.127
Voortgezet Onderwijs	86.572	86.200	86.239	85.880	86.478	86.791
Middelbaar Beroepsonderwijs	46.392	45.242	42.231	41.634	42.082	43.010
Hoger Beroepsonderwijs	31.307	31.967	32.349	32.834	33.858	34.893
Wetenschappelijk Onderwijs	43.346	43.834	43.293	43.876	44.317	44.681
Onderzoekinstellingen	2.526	2.536	2.647	2.556	2.544	2.585
Universitair Medische Centra	53.567	54.470	54.764	56.397	56.383	56.354
Veiligheid	127.650	124.496	122.008	120.910	118.975	117.685
Defensie	67.871	64.108	60.943	59.860	58.372	56.805
Politie	59.779	60.387	61.065	61.050	60.603	60.880
Totaal Overheid en Onderwijs	825.942	810.350	792.287	783.952	775.987	771.420

2.2 Gemeenschappelijke regelingen

2.2.1 Omvang

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Aantal personen	28.195	29.140	30.843	33.680	36.519	38.384
Werkzaam in fte's	24.439	25.313	26.757	29.403	32.040	33.790

2.3 Zelfstandige Bestuursorganen

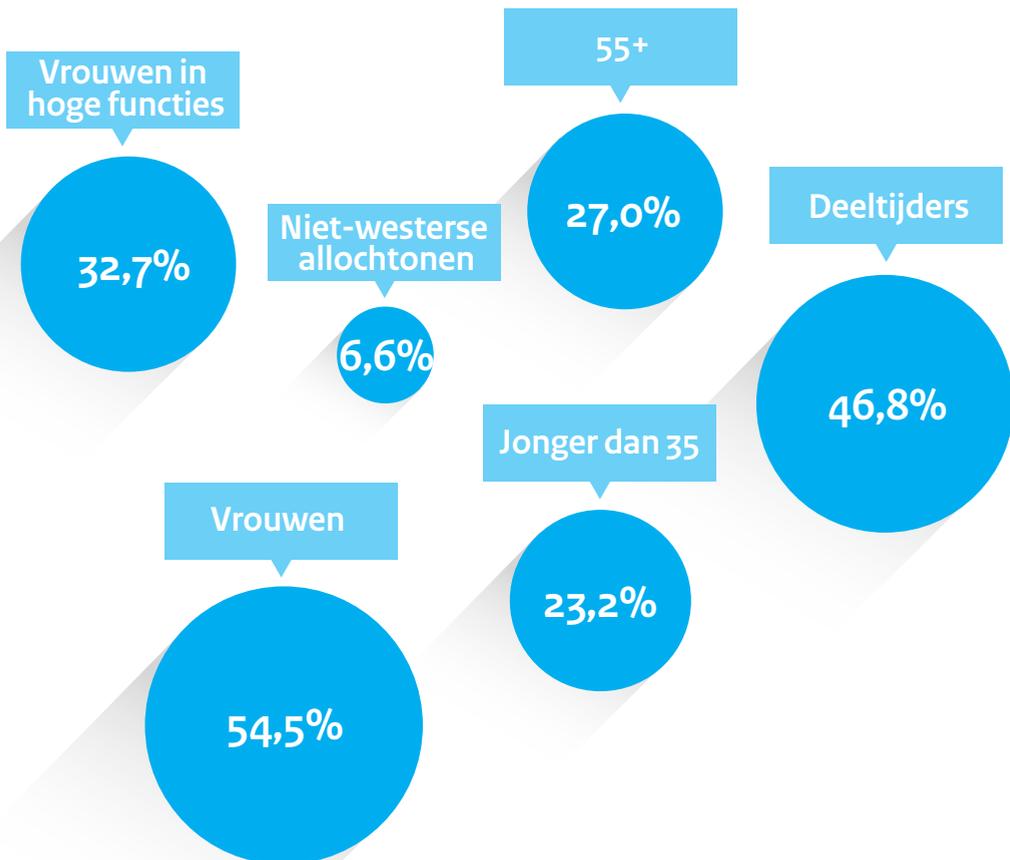
2.3.1 Omvang (in fte)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Werkzaam in fte's	42.681	40.492	40.222	39.796	39.032	38.998

3

Samenstelling personeel

Samenstelling Personeel 2015

3.1 Overheid en Onderwijs

3.1.1 Percentage personen werkzaam in deeltijd

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Openbaar Bestuur	34,8	35,1	35,1	34,8	34,7	34,8
Rijk	27,7	28,1	28,3	27,8	27,6	27,8
Gemeenten	40,0	40,4	40,3	40,4	40,8	40,9
Provincies	40,3	40,6	39,3	38,9	38,2	37,8
Rechterlijke Macht	34,5	34,9	35,7	35,5	35,0	35,0
Waterschappen	24,5	23,4	24,2	24,4	24,2	24,4
Onderwijs en Wetenschappen	57,9	59,0	59,6	60,3	61,1	61,7
Primair Onderwijs	65,5	67,1	68,8	70,3	71,6	72,6
Voortgezet Onderwijs	54,8	55,9	56,6	57,5	58,1	59,3
Middelbaar Beroepsonderwijs	54,3	55,0	55,4	55,7	56,3	56,9
Hoger Beroepsonderwijs	63,1	63,6	64,3	64,1	64,3	64,8
Wetenschappelijk Onderwijs	43,3	44,6	44,6	43,3	44,1	43,5
Onderzoekinstellingen	28,7	28,4	28,3	28,4	28,2	29,2
Universitair Medische Centra	54,1	54,9	53,2	53,7	54,8	55,5
Veiligheid	16,1	16,2	16,3	16,0	15,3	13,2
Defensie	4,6	4,3	4,2	4,0	4,1	4,0
Politie	28,4	28,0	27,7	27,2	25,7	21,6
Totaal Overheid en Onderwijs	44,4	45,3	45,6	46,1	46,6	46,8

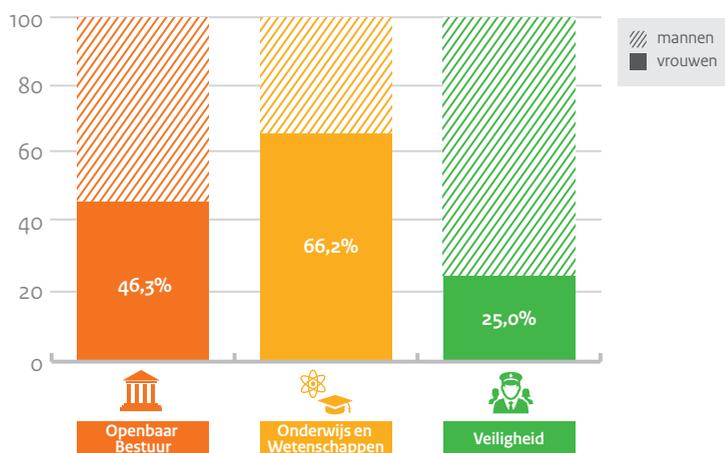
3.1.2 Gemiddelde deeltijdfactor van personen werkzaam in deeltijd

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Openbaar Bestuur	0,72	0,72	0,73	0,73	0,74	0,75
Rijk	0,74	0,75	0,75	0,76	0,76	0,77
Gemeenten	0,70	0,71	0,71	0,72	0,72	0,73
Provincies	0,75	0,76	0,76	0,76	0,76	0,76
Rechterlijke Macht	0,78	0,79	0,79	0,80	0,81	0,81
Waterschappen	0,68	0,70	0,71	0,72	0,73	0,74
Onderwijs en Wetenschappen	0,63	0,63	0,63	0,63	0,63	0,64
Primair Onderwijs	0,61	0,61	0,61	0,60	0,61	0,62
Voortgezet Onderwijs	0,65	0,65	0,66	0,66	0,67	0,68
Middelbaar Beroepsonderwijs	0,65	0,65	0,65	0,66	0,66	0,67
Hoger Beroepsonderwijs	0,60	0,61	0,61	0,62	0,62	0,63
Wetenschappelijk Onderwijs	0,58	0,57	0,57	0,59	0,59	0,61
Onderzoekinstellingen	0,71	0,72	0,73	0,73	0,74	0,75
Universitair Medische Centra	0,67	0,66	0,69	0,69	0,69	0,69
Veiligheid	0,64	0,64	0,64	0,65	0,65	0,67
Defensie	0,46	0,43	0,43	0,43	0,43	0,46
Politie	0,73	0,74	0,74	0,74	0,74	0,75
Totaal Overheid en Onderwijs	0,65	0,65	0,66	0,66	0,66	0,67

3.1.3 Aandeel vrouwen (%)

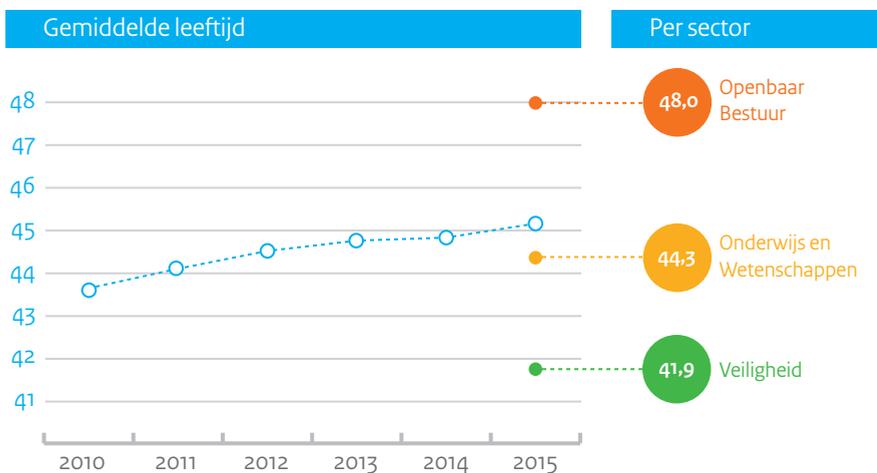
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Openbaar Bestuur	44,4	44,7	44,9	45,3	45,8	46,3
Rijk	42,7	42,9	43,2	43,6	43,9	44,3
Gemeenten	46,5	46,9	47,2	47,7	48,4	49,1
Provincies	42,0	42,5	42,7	43,3	43,9	43,9
Rechterlijke Macht	53,8	55,1	55,6	56,5	57,0	57,3
Waterschappen	27,8	27,3	27,5	27,8	27,9	28,3
Onderwijs en Wetenschappen	64,2	64,6	65,1	65,6	65,9	66,2
Primair Onderwijs	81,2	81,7	82,2	82,7	83,2	83,6
Voortgezet Onderwijs	51,4	52,3	53,1	53,8	54,4	55,1
Middelbaar Beroepsonderwijs	54,0	54,5	54,8	55,2	55,8	56,4
Hoger Beroepsonderwijs	53,1	54,0	54,7	55,2	55,6	56,1
Wetenschappelijk Onderwijs	45,6	46,1	46,5	47,1	47,6	48,0
Onderzoekinstellingen	33,9	34,0	34,1	35,1	35,4	35,9
Universitair Medische Centra	68,8	69,1	69,2	69,3	69,4	69,5
Veiligheid	24,1	24,3	24,6	24,6	24,8	25,0
Defensie	13,8	13,8	13,7	13,5	13,6	13,6
Politie	35,0	34,8	34,9	35,0	35,1	35,4
Totaal Overheid en Onderwijs	52,1	52,6	52,9	53,5	54,0	54,5

Aandeel mannen en vrouwen per sector

3.1.4 Gemiddelde leeftijd

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Openbaar Bestuur	45,6	46,2	46,8	47,2	47,7	48,0
Rijk	45,1	45,7	46,5	46,7	47,1	47,5
Gemeenten	45,8	46,4	46,9	47,5	48,0	48,3
Provincies	46,7	47,4	47,9	48,5	48,9	49,3
Rechterlijke Macht	47,5	47,7	48,2	48,5	49,1	49,8
Waterschappen	46,1	46,3	46,6	47,1	47,5	47,9
Onderwijs en Wetenschappen	43,8	43,8	44,0	44,2	44,2	44,3
Primair Onderwijs	43,3	43,5	43,8	43,9	43,9	44,0
Voortgezet Onderwijs	45,4	45,4	45,6	45,7	45,7	45,6
Middelbaar Beroepsonderwijs	47,6	47,8	48,2	48,5	48,4	48,0
Hoger Beroepsonderwijs	45,4	45,5	45,4	45,7	45,7	45,8
Wetenschappelijk Onderwijs	40,6	40,2	40,2	40,6	40,4	40,8
Onderzoekinstellingen	40,8	40,5	40,5	40,7	40,8	41,2
Universitair Medische Centra	40,8	40,8	41,3	41,5	41,5	41,8
Veiligheid	39,5	40,1	40,7	41,4	41,4	41,9
Defensie	37,4	38,1	38,7	39,5	38,7	38,8
Politie	42,1	42,4	42,7	43,3	44,1	44,7
Totaal Overheid en Onderwijs	43,8	44,1	44,5	44,8	44,9	45,1

3.1.5 Aantal personen, jonger dan 35 jaar

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Openbaar Bestuur	54.324	48.523	42.337	38.700	35.532	34.028
Rijk	21.948	19.725	17.144	17.327	17.066	16.314
Gemeenten	28.672	25.443	22.180	18.732	16.122	15.564
Provincies	1.853	1.564	1.336	1.111	977	916
Rechterlijke Macht	419	390	321	288	232	170
Waterschappen	1.432	1.401	1.356	1.242	1.135	1.064
Onderwijs en Wetenschappen	140.956	141.470	136.083	135.898	137.187	135.583
Primair Onderwijs	54.949	53.125	50.442	50.624	49.696	47.761
Voortgezet Onderwijs	24.048	24.167	24.004	23.974	24.387	24.934
Middelbaar Beroepsonderwijs	8.434	8.190	7.221	7.062	7.610	8.529
Hoger Beroepsonderwijs	8.142	8.282	8.590	8.344	8.549	8.679
Wetenschappelijk Onderwijs	20.898	22.343	21.828	21.293	22.137	21.312
Onderzoekinstellingen	1.071	1.110	1.177	1.093	1.080	1.051
Universitair Medische Centra	23.414	24.253	22.821	23.508	23.728	23.317
Veiligheid	51.376	48.333	45.334	41.973	42.744	41.192
Defensie	33.257	30.231	27.154	24.582	27.023	26.084
Politie	18.119	18.102	18.180	17.391	15.721	15.108
Totaal Overheid en Onderwijs	246.656	238.326	223.754	216.571	215.463	210.803

3.1.6 Aandeel personen, jonger dan 35 jaar (%)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Openbaar Bestuur	16,8	15,4	13,9	13,0	12,3	11,9
Rijk	18,1	16,5	14,8	14,8	14,6	14,0
Gemeenten	16,4	15,0	13,6	12,1	10,9	10,7
Provincies	14,0	12,4	11,0	9,7	9,0	8,4
Rechterlijke Macht	11,3	10,6	9,0	8,1	6,7	5,0
Waterschappen	14,2	13,9	13,5	12,3	11,4	10,7
Onderwijs en Wetenschappen	27,5	27,7	27,2	27,1	27,3	27,0
Primair Onderwijs	29,4	29,1	28,5	28,5	28,3	27,8
Voortgezet Onderwijs	22,7	22,8	22,6	22,6	22,9	23,3
Middelbaar Beroepsonderwijs	14,8	14,7	13,9	13,8	14,7	16,1
Hoger Beroepsonderwijs	19,5	19,5	20,0	19,2	19,2	19,0
Wetenschappelijk Onderwijs	39,5	41,2	40,9	40,1	40,9	39,6
Onderzoekinstellingen	38,9	40,3	41,1	39,6	39,3	37,7
Universitair Medische Centra	35,9	36,4	34,9	34,9	35,0	34,4
Veiligheid	38,8	37,4	36,1	34,4	35,0	33,8
Defensie	46,7	44,8	42,9	40,9	43,8	43,8
Politie	29,4	29,3	29,1	28,0	26,0	24,2
Totaal Overheid en Onderwijs	25,5	24,9	24,1	23,5	23,6	23,2

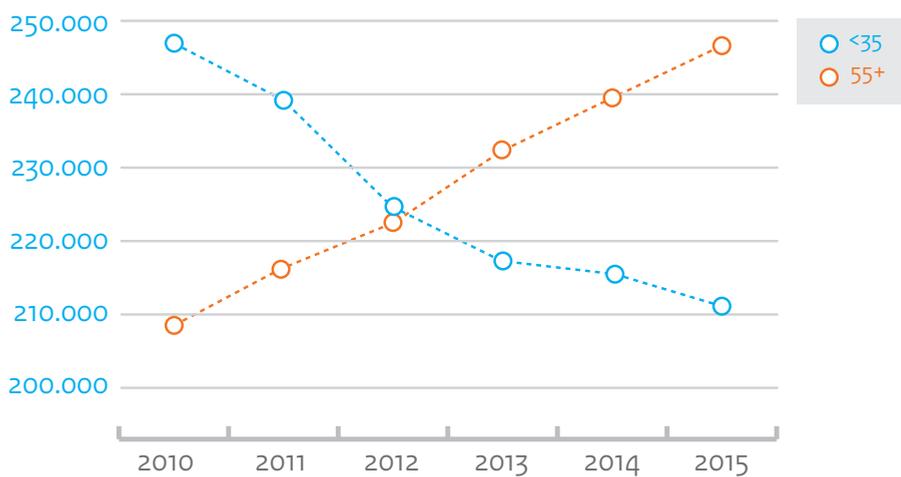
3.1.7 Aantal personen, ouder dan 55 jaar

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Openbaar Bestuur	74.208	77.201	79.686	82.293	85.637	89.200
Rijk	25.479	27.358	29.070	30.892	33.138	35.317
Gemeenten	41.917	42.914	43.534	44.084	45.002	46.005
Provincies	3.475	3.578	3.648	3.671	3.670	3.843
Rechterlijke Macht	1.004	994	1.020	1.055	1.111	1.180
Waterschappen	2.333	2.357	2.414	2.591	2.716	2.855
Onderwijs en Wetenschappen	118.785	122.083	124.045	129.034	132.254	133.245
Primair Onderwijs	41.186	42.605	43.437	45.262	45.940	45.036
Voortgezet Onderwijs	29.407	29.865	30.627	31.577	32.308	32.691
Middelbaar Beroepsonderwijs	18.095	18.407	18.084	18.536	19.069	19.097
Hoger Beroepsonderwijs	10.281	10.640	10.867	11.399	11.930	12.397
Wetenschappelijk Onderwijs	9.466	9.526	9.461	9.736	9.961	10.284
Onderzoekinstellingen	503	496	498	485	497	523
Universitair Medische Centra	9.847	10.544	11.071	12.039	12.549	13.217
Veiligheid	15.917	17.392	18.922	20.837	21.780	23.964
Defensie	6.134	6.359	6.570	7.163	6.973	7.389
Politie	9.783	11.033	12.352	13.674	14.807	16.575
Totaal Overheid en Onderwijs	208.910	216.676	222.653	232.164	239.671	246.409

3.1.8 Aandeel personen, ouder dan 55 jaar (%)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Openbaar Bestuur	23,0	24,5	26,1	27,7	29,6	31,1
Rijk	21,0	22,9	25,1	26,5	28,3	30,3
Gemeenten	23,9	25,3	26,7	28,4	30,5	31,6
Provincies	26,3	28,3	30,0	31,9	33,8	35,0
Rechterlijke Macht	27,2	27,1	28,6	29,8	31,9	34,5
Waterschappen	23,1	23,3	24,0	25,7	27,2	28,7
Onderwijs en Wetenschappen	23,2	23,9	24,8	25,7	26,3	26,6
Primair Onderwijs	22,1	23,3	24,5	25,4	26,1	26,2
Voortgezet Onderwijs	27,7	28,2	28,9	29,8	30,4	30,5
Middelbaar Beroepsonderwijs	31,7	33,0	34,8	36,2	36,8	36,1
Hoger Beroepsonderwijs	24,6	25,1	25,3	26,3	26,8	27,1
Wetenschappelijk Onderwijs	17,9	17,6	17,7	18,3	18,4	19,1
Onderzoekinstellingen	18,3	18,0	17,4	17,6	18,1	18,7
Universitair Medische Centra	15,1	15,8	17,0	17,9	18,5	19,5
Veiligheid	11,8	13,2	14,7	16,7	17,4	19,2
Defensie	8,6	9,4	10,4	11,9	11,3	12,4
Politie	15,5	17,3	19,2	21,4	23,7	25,8
Totaal Overheid en Onderwijs	21,6	22,7	23,9	25,2	26,2	27,0

Aantal personen 35 min en 55 plus

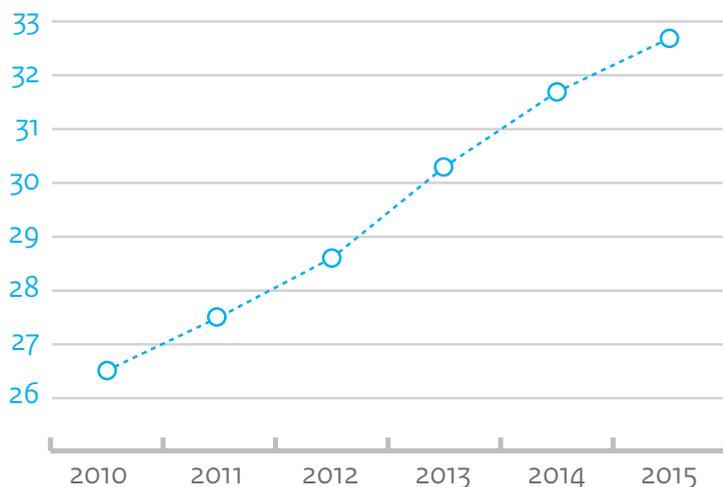
3.1.9 Aandeel niet-westerse allochtonen (%)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Openbaar Bestuur	8,0	8,0	8,1	8,3	8,4	8,6
Rijk	8,4	8,4	8,4	8,7	9,0	9,1
Gemeenten	8,5	8,5	8,6	8,8	8,8	9,1
Provincies	4,1	4,2	4,2	4,2	4,3	4,2
Rechterlijke Macht	2,3	2,5	2,4	2,6	2,6	2,5
Waterschappen	2,1	2,1	2,3	2,4	2,4	2,5
Onderwijs en Wetenschappen	5,4	5,4	5,5	5,5	5,7	5,8
Primair Onderwijs	3,7	3,7	3,6	3,6	3,6	3,7
Voortgezet Onderwijs	4,7	4,8	5,1	5,2	5,4	5,5
Middelbaar Beroepsonderwijs	6,3	6,4	5,9	6,1	6,3	6,8
Hoger Beroepsonderwijs	4,8	4,8	4,9	5,0	5,2	5,4
Wetenschappelijk Onderwijs	8,8	8,9	9,1	9,4	9,7	9,9
Onderzoekinstellingen	9,9	11,2	11,8	11,7	12,7	12,7
Universitair Medische Centra	8,0	8,1	8,0	7,9	8,0	7,9
Veiligheid	6,2	6,5	6,5	6,6	6,7	6,9
Defensie	3,4	3,5	3,5	3,5	3,8	4,1
Politie	6,8	7,2	7,2	7,5	7,5	7,8
Totaal Overheid en Onderwijs	6,2	6,2	6,3	6,3	6,5	6,6

3.1.10 Aandeel vrouwen in bovenste 10% jaarinkomen (%)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Openbaar Bestuur	24,6	25,3	26,2	27,3	28,4	29,3
Rijk	24,8	25,3	25,8	26,6	27,4	27,7
Gemeenten	25,3	26,2	27,3	28,7	30,3	31,6
Provincies	22,0	22,6	23,5	26,1	25,8	26,9
Rechterlijke Macht	24,3	23,0	23,6	22,6	24,4	28,3
Waterschappen	13,8	15,9	16,8	17,2	18,9	20,0
Onderwijs en Wetenschappen	32,4	33,5	34,8	36,8	38,6	39,9
Primair Onderwijs	43,7	45,2	47,0	49,6	51,5	53,7
Voortgezet Onderwijs	23,0	24,3	26,0	29,3	32,4	33,5
Middelbaar Beroepsonderwijs	29,2	29,5	30,5	31,3	32,6	34,3
Hoger Beroepsonderwijs	31,4	34,2	34,3	36,0	36,8	38,0
Wetenschappelijk Onderwijs	15,7	16,8	17,7	18,6	19,9	20,8
Onderzoekinstellingen	17,0	16,6	17,6	18,9	17,9	20,3
Universitair Medische Centra	35,8	36,4	37,7	38,9	40,1	40,8
Veiligheid	10,7	11,6	12,6	13,5	14,4	14,0
Defensie	7,9	8,8	9,1	9,5	10,3	10,8
Politie	14,0	14,8	16,1	17,4	18,7	17,1
Totaal Overheid en Onderwijs	26,5	27,5	28,6	30,3	31,7	32,7

Aandeel vrouwen in bovenste 10% jaarinkomen (%)

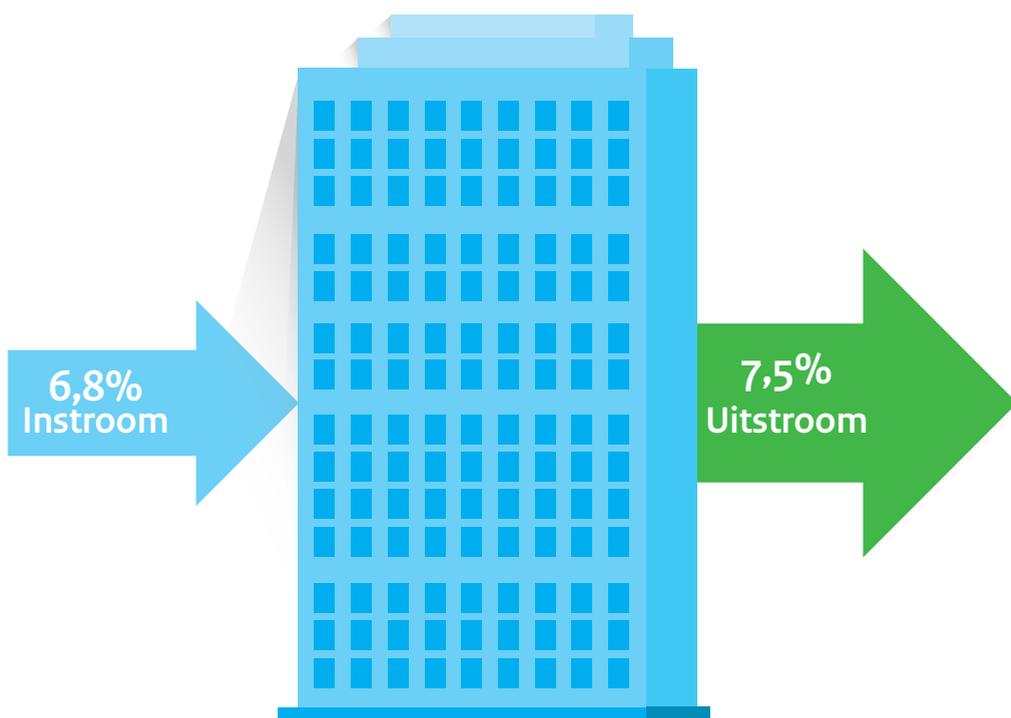
3.2 Gemeenschappelijke regelingen

3.2.1 Samenstelling personeel

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Deeltijd	41,2	40,9	41,8	41,3	40,8	41,2
Vrouwen	45,9	45,6	46,5	46,1	46,1	47,2
Jonger dan 35 jaar	17,8	16,5	15,4	14,2	13,0	12,3
55 jaar en ouder	21,7	23,1	24,9	25,8	26,9	28,0
Niet westerse allochtonen	3,4	3,5	3,5	3,5	3,8	4,1
Vrouwen in hoge functies	30,2	30,7	32,3	31,7	32,5	33,9
Gemiddelde leeftijd	45,2	45,8	46,3	46,7	47,0	47,4
Gemiddelde deeltijdfactor	0,67	0,67	0,68	0,69	0,69	0,70

4 In- en uitstroom

In- en uitstroom werkzame personen

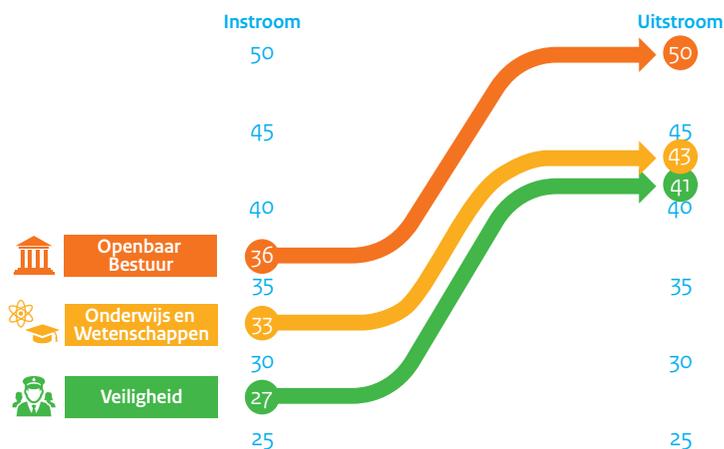

4.1 Instroom personen

4.1.1 Instroom personen (aantallen)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Openbaar Bestuur	13.545	8.979	6.710	8.596	8.993	12.996
Rijk	3.104	2.875	1.802	4.020	4.959	4.922
Gemeenten	9.025	4.992	4.178	3.883	3.383	6.950
Provincies	624	332	261	245	265	738
Rechterlijke Macht	191	146	29	72	48	31
Waterschappen	601	634	440	376	338	355
Onderwijs en Wetenschappen	43.131	42.496	39.410	44.942	42.177	44.644
Primair Onderwijs	11.254	10.165	9.643	13.243	9.232	9.063
Voortgezet Onderwijs	7.960	8.017	6.639	7.361	7.721	8.396
Middelbaar Beroepsonderwijs	3.852	3.388	2.500	2.930	4.016	5.261
Hoger Beroepsonderwijs	4.214	4.589	5.029	4.379	5.039	5.521
Wetenschappelijk Onderwijs	8.122	8.550	8.120	8.498	9.026	9.060
Onderzoekinstellingen	436	427	493	348	386	480
Universitair Medische Centra	7.293	7.360	6.986	8.183	6.757	6.863
Veiligheid	5.153	3.725	2.954	2.779	3.257	4.431
Defensie	3.605	1.469	714	1.571	2.919	2.888
Politie	1.548	2.256	2.240	1.208	338	1.543
Totaal Overheid en Onderwijs	61.829	55.200	49.074	56.317	54.427	62.071

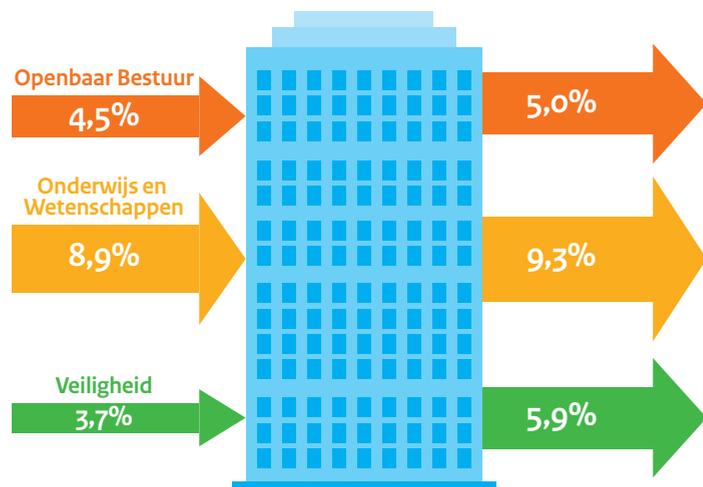
Gemiddelde leeftijd per sector

4.1.2 Instroom personen (%)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Openbaar Bestuur	4,2	2,9	2,2	2,9	3,1	4,5
Rijk	2,5	2,4	1,5	3,5	4,2	4,2
Gemeenten	5,2	2,9	2,6	2,5	2,3	4,8
Provincies	4,7	2,6	2,1	2,1	2,4	6,7
Rechterlijke Macht	5,2	4,0	0,8	2,0	1,4	0,9
Waterschappen	6,0	6,3	4,4	3,7	3,4	3,6
Onderwijs en Wetenschappen	8,4	8,3	7,9	9,0	8,4	8,9
Primair Onderwijs	6,0	5,6	5,4	7,4	5,2	5,3
Voortgezet Onderwijs	7,5	7,6	6,3	6,9	7,3	7,8
Middelbaar Beroepsonderwijs	6,7	6,1	4,8	5,7	7,8	10,0
Hoger Beroepsonderwijs	10,1	10,8	11,7	10,1	11,3	12,1
Wetenschappelijk Onderwijs	15,4	15,8	15,2	16,0	16,7	16,8
Onderzoekinstellingen	15,8	15,5	17,2	12,6	14,1	17,2
Universitair Medische Centra	11,2	11,0	10,7	12,2	10,0	10,1
Veiligheid	3,9	2,9	2,3	2,2	2,6	3,7
Defensie	5,2	2,3	1,2	2,6	4,9	5,0
Politie	2,4	3,5	3,4	1,9	0,5	2,5
Totaal Overheid en Onderwijs	6,4	5,8	5,3	6,1	5,9	6,8

In- en uitstroom werkzame personen per sector

4.1.3 Instroom vrouwen (aantallen)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Openbaar Bestuur	7.236	4.476	3.271	4.443	4.652	7.022
Rijk	1.722	1.545	916	2.129	2.553	2.520
Gemeenten	4.881	2.526	2.093	2.030	1.840	4.040
Provincies	301	137	105	109	113	306
Rechterlijke Macht	115	99	15	37	28	18
Waterschappen	217	169	142	138	118	138
Onderwijs en Wetenschappen	28.113	27.660	25.626	29.567	26.968	28.232
Primair Onderwijs	9.348	8.638	8.150	10.943	7.695	7.394
Voortgezet Onderwijs	4.670	4.714	3.970	4.416	4.701	5.008
Middelbaar Beroepsonderwijs	2.278	2.052	1.475	1.726	2.451	3.123
Hoger Beroepsonderwijs	2.488	2.728	2.944	2.555	2.901	3.228
Wetenschappelijk Onderwijs	4.132	4.329	4.097	4.241	4.557	4.600
Onderzoekinstellingen	152	147	171	132	122	189
Universitair Medische Centra	5.045	5.052	4.819	5.554	4.541	4.690
Veiligheid	1.173	974	864	656	537	980
Defensie	540	192	91	189	426	451
Politie	633	782	773	467	111	529
Totaal Overheid en Onderwijs	36.522	33.110	29.761	34.666	32.157	36.234

4.1.4 Aandeel vrouwen van totale instroom (%)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Openbaar Bestuur	53,4	49,8	48,7	51,7	51,7	54,0
Rijk	55,5	53,7	50,8	53,0	51,5	51,2
Gemeenten	54,1	50,6	50,1	52,3	54,4	58,1
Provincies	48,2	41,3	40,2	44,5	42,6	41,5
Rechterlijke Macht	60,2	67,8	51,7	51,4	58,3	58,1
Waterschappen	36,1	26,7	32,3	36,7	34,9	38,9
Onderwijs en Wetenschappen	65,2	65,1	65,0	65,8	63,9	63,2
Primair Onderwijs	83,1	85,0	84,5	82,6	83,4	81,6
Voortgezet Onderwijs	58,7	58,8	59,8	60,0	60,9	59,6
Middelbaar Beroepsonderwijs	59,1	60,6	59,0	58,9	61,0	59,4
Hoger Beroepsonderwijs	59,0	59,4	58,5	58,3	57,6	58,5
Wetenschappelijk Onderwijs	50,9	50,6	50,5	49,9	50,5	50,8
Onderzoekinstellingen	34,9	34,4	34,7	37,9	31,6	39,4
Universitair Medische Centra	69,2	68,6	69,0	67,9	67,2	68,3
Veiligheid	22,8	26,1	29,2	23,6	16,5	22,1
Defensie	15,0	13,1	12,7	12,0	14,6	15,6
Politie	40,9	34,7	34,5	38,7	32,8	34,3
Totaal Overheid en Onderwijs	59,1	60,0	60,6	61,6	59,1	58,4

4.1.5 Instroom niet-westerse alloctonen (aantallen)

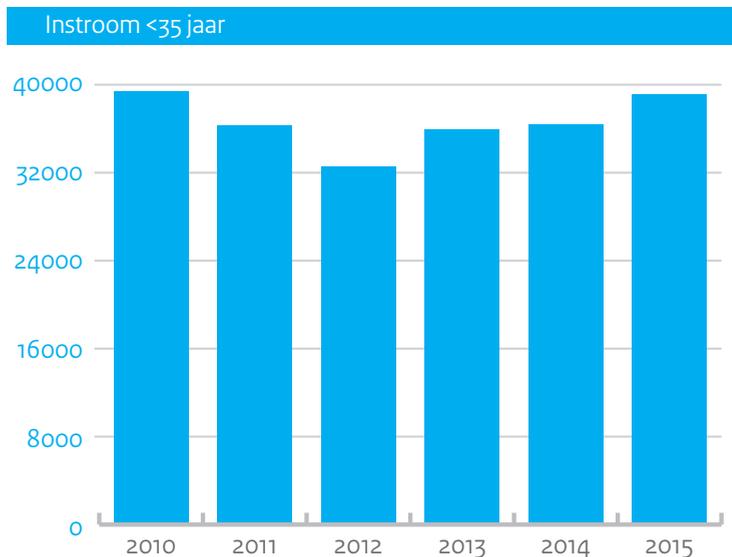
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Openbaar Bestuur	1.650	938	708	1.021	1.156	1.529
Rijk	404	403	232	639	836	553
Gemeenten	1.165	483	436	349	290	927
Provincies	41	18	14	7	13	25
Rechterlijke Macht	11	12	1	3	3	2
Waterschappen	29	22	25	23	14	22
Onderwijs en Wetenschappen	3.971	3.789	3.533	3.866	4.040	4.381
Primair Onderwijs	534	474	442	558	484	523
Voortgezet Onderwijs	590	581	565	566	654	702
Middelbaar Beroepsonderwijs	440	336	251	309	382	581
Hoger Beroepsonderwijs	339	341	348	303	377	458
Wetenschappelijk Onderwijs	1.141	1.170	1.125	1.270	1.356	1.342
Onderzoekinstellingen	68	78	78	69	81	80
Universitair Medische Centra	859	809	724	791	706	695
Veiligheid	412	225	180	159	212	269
Defensie	226	80	40	74	192	174
Politie	186	145	140	85	20	95
Totaal Overheid en Onderwijs	6.033	4.952	4.421	5.046	5.408	6.179

4.1.6 Aandeel niet-westerse alloctonen van totale instroom (%)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Openbaar Bestuur	12,2	10,4	10,6	11,9	12,9	11,8
Rijk	13,0	14,0	12,9	15,9	16,9	11,2
Gemeenten	12,9	9,7	10,4	9,0	8,6	13,3
Provincies	6,6	5,4	5,4	2,9	4,9	3,4
Rechterlijke Macht	5,8	8,2	3,4	4,2	6,3	6,5
Waterschappen	4,8	3,5	5,7	6,1	4,1	6,2
Onderwijs en Wetenschappen	9,2	8,9	9,0	8,6	9,6	9,8
Primair Onderwijs	4,7	4,7	4,6	4,2	5,2	5,8
Voortgezet Onderwijs	7,4	7,2	8,5	7,7	8,5	8,4
Middelbaar Beroepsonderwijs	11,4	9,9	10,0	10,5	9,5	11,0
Hoger Beroepsonderwijs	8,0	7,4	6,9	6,9	7,5	8,3
Wetenschappelijk Onderwijs	14,0	13,7	13,9	14,9	15,0	14,8
Onderzoekinstellingen	15,6	18,3	15,8	19,8	21,0	16,7
Universitair Medische Centra	11,8	11,0	10,4	9,7	10,4	10,1
Veiligheid	8,0	6,0	6,1	5,7	6,5	6,1
Defensie	6,3	5,4	5,6	4,7	6,6	6,0
Politie	12,0	6,4	6,3	7,0	5,9	6,2
Totaal Overheid en Onderwijs	9,8	9,0	9,0	9,0	9,9	10,0

4.1.7 Instroom personen onder 35 jaar (aantallen)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Openbaar Bestuur	7.093	4.807	3.441	4.359	4.963	6.165
Rijk	1.961	1.930	1.124	2.579	3.066	2.651
Gemeenten	4.488	2.418	1.963	1.504	1.589	3.172
Provincies	298	145	129	117	135	177
Rechterlijke Macht	82	70	8	14	16	5
Waterschappen	264	244	217	145	157	160
Onderwijs en Wetenschappen	27.638	27.979	26.425	29.227	28.361	29.101
Primair Onderwijs	6.970	6.537	6.367	8.201	6.306	6.136
Voortgezet Onderwijs	4.308	4.363	3.759	4.073	4.474	4.750
Middelbaar Beroepsonderwijs	1.749	1.599	1.150	1.411	1.946	2.494
Hoger Beroepsonderwijs	2.195	2.429	2.697	2.361	2.668	2.909
Wetenschappelijk Onderwijs	6.559	7.127	6.831	6.976	7.444	7.252
Onderzoekinstellingen	338	335	340	264	298	319
Universitair Medische Centra	5.519	5.589	5.281	5.941	5.225	5.241
Veiligheid	4.433	3.253	2.496	2.070	2.792	3.584
Defensie	3.203	1.354	661	1.064	2.533	2.549
Politie	1.230	1.899	1.835	1.006	259	1.035
Totaal Overheid en Onderwijs	39.164	36.039	32.362	35.656	36.116	38.850

4.1.8 Aandeel personen onder 35 jaar van totale instroom (%)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Openbaar Bestuur	52,4	53,5	51,3	50,7	55,2	47,4
Rijk	63,2	67,1	62,4	64,2	61,8	53,9
Gemeenten	49,7	48,4	47,0	38,7	47,0	45,6
Provincies	47,8	43,7	49,4	47,8	50,9	24,0
Rechterlijke Macht	42,9	47,9	27,6	19,4	33,3	16,1
Waterschappen	43,9	38,5	49,3	38,6	46,4	45,1
Onderwijs en Wetenschappen	64,1	65,8	67,1	65,0	67,2	65,2
Primair Onderwijs	61,9	64,3	66,0	61,9	68,3	67,7
Voortgezet Onderwijs	54,1	54,4	56,6	55,3	57,9	56,6
Middelbaar Beroepsonderwijs	45,4	47,2	46,0	48,2	48,5	47,4
Hoger Beroepsonderwijs	52,1	52,9	53,6	53,9	52,9	52,7
Wetenschappelijk Onderwijs	80,8	83,4	84,1	82,1	82,5	80,0
Onderzoekinstellingen	77,5	78,5	69,0	75,9	77,2	66,5
Universitair Medische Centra	75,7	75,9	75,6	72,6	77,3	76,4
Veiligheid	86,0	87,3	84,5	74,5	85,7	80,9
Defensie	88,8	92,2	92,6	67,7	86,8	88,3
Politie	80,5	84,6	82,3	83,4	77,6	67,1
Totaal Overheid en Onderwijs	63,3	65,3	65,9	63,3	66,4	62,6

4.1.9 Instroom personen 55 jaar en ouder (aantallen)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Openbaar Bestuur	692	513	477	841	675	1.270
Rijk	99	89	91	165	286	451
Gemeenten	503	345	340	631	345	645
Provincies	41	16	21	13	19	154
Rechterlijke Macht	18	5	2	8	1	3
Waterschappen	31	58	23	24	24	17
Onderwijs en Wetenschappen	1.941	1.810	1.871	3.109	2.145	2.481
Primair Onderwijs	664	568	591	1.188	518	537
Voortgezet Onderwijs	516	520	450	743	575	702
Middelbaar Beroepsonderwijs	233	211	202	255	377	452
Hoger Beroepsonderwijs	213	225	330	334	355	380
Wetenschappelijk Onderwijs	157	122	116	186	150	202
Onderzoekinstellingen	7	11	21	4	8	23
Universitair Medische Centra	151	153	161	399	162	185
Veiligheid	55	38	19	92	59	162
Defensie	45	14	3	79	51	52
Politie	10	24	16	13	8	110
Totaal Overheid en Onderwijs	2.688	2.361	2.367	4.042	2.879	3.913

4.1.10 Aandeel personen 55 jaar en ouder van totale instroom (%)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Openbaar Bestuur	5,1	5,7	7,1	9,8	7,5	9,8
Rijk	3,2	3,1	5,0	4,1	5,8	9,2
Gemeenten	5,6	6,9	8,1	16,3	10,2	9,3
Provincies	6,6	4,8	8,0	5,3	7,2	20,9
Rechterlijke Macht	9,4	3,4	6,9	11,1	2,1	9,7
Waterschappen	5,2	9,1	5,2	6,4	7,1	4,8
Onderwijs en Wetenschappen	4,5	4,3	4,7	6,9	5,1	5,6
Primair Onderwijs	5,9	5,6	6,1	9,0	5,6	5,9
Voortgezet Onderwijs	6,5	6,5	6,8	10,1	7,4	8,4
Middelbaar Beroepsonderwijs	6,0	6,2	8,1	8,7	9,4	8,6
Hoger Beroepsonderwijs	5,1	4,9	6,6	7,6	7,0	6,9
Wetenschappelijk Onderwijs	1,9	1,4	1,4	2,2	1,7	2,2
Onderzoekinstellingen	1,6	2,6	4,3	1,1	2,1	4,8
Universitair Medische Centra	2,1	2,1	2,3	4,9	2,4	2,7
Veiligheid	1,1	1,0	0,6	3,3	1,8	3,7
Defensie	1,2	1,0	0,4	5,0	1,7	1,8
Politie	0,5	1,0	0,7	1,1	2,1	7,1
Totaal Overheid en Onderwijs	4,3	4,3	4,8	7,2	5,3	6,3

4.2 Uitstroom personen

4.2.1 Uitstroom personen (aantallen)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Openbaar Bestuur	16.309	17.955	16.370	18.007	14.738	14.249
Rijk	5.458	6.184	5.182	4.708	4.678	5.271
Gemeenten	9.577	10.151	9.891	11.880	8.830	7.821
Provincies	694	882	684	930	752	653
Rechterlijke Macht	119	174	131	135	101	93
Waterschappen	461	564	482	354	377	411
Onderwijs en Wetenschappen	45.256	47.336	50.202	42.279	43.386	46.459
Primair Onderwijs	13.073	14.243	15.386	11.357	12.087	12.954
Voortgezet Onderwijs	7.627	8.538	8.256	7.864	7.363	8.072
Middelbaar Beroepsonderwijs	4.305	4.809	4.808	3.734	3.517	3.996
Hoger Beroepsonderwijs	3.819	3.986	4.050	3.773	3.841	4.436
Wetenschappelijk Onderwijs	8.732	8.504	8.966	9.254	8.939	9.335
Onderzoekinstellingen	304	440	386	448	455	438
Universitair Medische Centra	7.396	6.816	8.350	5.849	7.184	7.228
Veiligheid	7.248	7.840	7.276	6.598	6.519	7.032
Defensie	4.804	5.921	5.687	5.083	4.646	5.418
Politie	2.444	1.919	1.589	1.515	1.873	1.614
Totaal Overheid en Onderwijs	68.813	73.131	73.848	66.884	64.643	67.740

4.2.2 Uitstroom personen (%)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Openbaar Bestuur	5,0	5,7	5,4	6,1	5,1	5,0
Rijk	4,5	5,2	4,4	4,0	4,0	4,5
Gemeenten	5,5	6,0	6,1	7,7	6,0	5,4
Provincies	5,3	7,0	5,6	8,1	6,9	6,0
Rechterlijke Macht	3,2	4,7	3,7	3,8	2,9	2,7
Waterschappen	4,6	5,6	4,8	3,5	3,8	4,1
Onderwijs en Wetenschappen	8,8	9,3	10,0	8,4	8,6	9,3
Primair Onderwijs	7,0	7,8	8,7	6,4	6,9	7,5
Voortgezet Onderwijs	7,2	8,1	7,8	7,4	6,9	7,5
Middelbaar Beroepsonderwijs	7,5	8,6	9,2	7,3	6,8	7,6
Hoger Beroepsonderwijs	9,2	9,4	9,4	8,7	8,6	9,7
Wetenschappelijk Onderwijs	16,5	15,7	16,8	17,4	16,5	17,3
Onderzoekinstellingen	11,0	16,0	13,5	16,2	16,6	15,7
Universitair Medische Centra	11,3	10,2	12,8	8,7	10,6	10,7
Veiligheid	5,4	6,0	5,7	5,2	5,3	5,9
Defensie	7,0	9,1	9,2	8,4	7,9	9,4
Politie	3,8	3,0	2,4	2,3	2,9	2,6
Totaal Overheid en Onderwijs	7,1	7,7	7,9	7,2	7,1	7,5

4.2.3 Uitstroom vrouwen (aantallen)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Openbaar Bestuur	7.142	7.646	6.996	7.504	5.991	5.952
Rijk	2.595	2.750	2.200	1.936	1.981	2.207
Gemeenten	4.064	4.347	4.349	5.081	3.584	3.322
Provincies	294	311	262	340	268	266
Rechterlijke Macht	60	67	52	47	40	46
Waterschappen	129	171	133	100	118	111
Onderwijs en Wetenschappen	27.349	28.449	30.654	24.915	26.183	28.171
Primair Onderwijs	10.177	11.014	11.943	8.606	9.245	9.998
Voortgezet Onderwijs	3.693	4.105	4.063	3.996	3.850	4.171
Middelbaar Beroepsonderwijs	2.290	2.558	2.522	1.980	1.866	2.126
Hoger Beroepsonderwijs	1.983	2.055	2.129	2.005	2.032	2.407
Wetenschappelijk Onderwijs	4.076	4.015	4.214	4.325	4.295	4.486
Onderzoekinstellingen	91	147	134	139	132	165
Universitair Medische Centra	5.039	4.555	5.649	3.864	4.763	4.818
Veiligheid	1.424	1.628	1.218	1.118	1.174	1.158
Defensie	648	843	707	658	577	682
Politie	776	785	511	460	597	476
Totaal Overheid en Onderwijs	35.915	37.723	38.868	33.537	33.348	35.281

In- en uitstroom per taakveld en geslacht

4.2.4 Aandeel vrouwen van totale uitstroom (%)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Openbaar Bestuur	43,8	42,6	42,7	41,7	40,7	41,8
Rijk	47,5	44,5	42,5	41,1	42,3	41,9
Gemeenten	42,4	42,8	44,0	42,8	40,6	42,5
Provincies	42,4	35,3	38,3	36,6	35,6	40,7
Rechterlijke Macht	50,4	38,5	39,7	34,8	39,6	49,5
Waterschappen	28,0	30,3	27,6	28,2	31,3	27,0
Onderwijs en Wetenschappen	60,4	60,1	61,1	58,9	60,3	60,6
Primair Onderwijs	77,8	77,3	77,6	75,8	76,5	77,2
Voortgezet Onderwijs	48,4	48,1	49,2	50,8	52,3	51,7
Middelbaar Beroepsonderwijs	53,2	53,2	52,5	53,0	53,1	53,2
Hoger Beroepsonderwijs	51,9	51,6	52,6	53,1	52,9	54,3
Wetenschappelijk Onderwijs	46,7	47,2	47,0	46,7	48,0	48,1
Onderzoekinstellingen	29,9	33,4	34,7	31,0	29,0	37,7
Universitair Medische Centra	68,1	66,8	67,7	66,1	66,3	66,7
Veiligheid	19,6	20,8	16,7	16,9	18,0	16,5
Defensie	13,5	14,2	12,4	12,9	12,4	12,6
Politie	31,8	40,9	32,2	30,4	31,9	29,5
Totaal Overheid en Onderwijs	52,2	51,6	52,6	50,1	51,6	52,1

4.2.5 Uitstroom niet-westerse allochtonen (aantallen)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Openbaar Bestuur	1.488	1.550	1.323	1.340	1.168	1.083
Rijk	662	585	462	437	435	470
Gemeenten	781	900	822	841	695	573
Provincies	24	36	25	41	23	24
Rechterlijke Macht	3	5	7	2	4	4
Waterschappen	18	24	7	19	11	12
Onderwijs en Wetenschappen	3.474	3.669	3.902	3.522	3.558	3.709
Primair Onderwijs	619	602	710	583	553	544
Voortgezet Onderwijs	517	584	492	487	498	535
Middelbaar Beroepsonderwijs	324	387	391	278	236	241
Hoger Beroepsonderwijs	272	297	253	242	231	291
Wetenschappelijk Onderwijs	1.003	1.056	1.075	1.190	1.221	1.279
Onderzoekinstellingen	35	47	48	79	85	85
Universitair Medische Centra	704	696	933	663	734	734
Veiligheid	410	404	372	374	335	359
Defensie	258	275	261	273	224	272
Politie	152	129	111	101	111	87
Totaal Overheid en Onderwijs	5.372	5.623	5.597	5.236	5.061	5.151

4.2.6 Aandeel niet-westerse allochtonen van totale uitstroom (%)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Openbaar Bestuur	9,1	8,6	8,1	7,4	7,9	7,6
Rijk	12,1	9,5	8,9	9,3	9,3	8,9
Gemeenten	8,2	8,9	8,3	7,1	7,9	7,3
Provincies	3,5	4,1	3,7	4,4	3,1	3,7
Rechterlijke Macht	2,5	2,9	5,3	1,5	4,0	4,3
Waterschappen	3,9	4,3	1,5	5,4	2,9	2,9
Onderwijs en Wetenschappen	7,7	7,8	7,8	8,3	8,2	8,0
Primair Onderwijs	4,7	4,2	4,6	5,1	4,6	4,2
Voortgezet Onderwijs	6,8	6,8	6,0	6,2	6,8	6,6
Middelbaar Beroepsonderwijs	7,5	8,0	8,1	7,4	6,7	6,0
Hoger Beroepsonderwijs	7,1	7,5	6,2	6,4	6,0	6,6
Wetenschappelijk Onderwijs	11,5	12,4	12,0	12,9	13,7	13,7
Onderzoekinstellingen	11,5	10,7	12,4	17,6	18,7	19,4
Universitair Medische Centra	9,5	10,2	11,2	11,3	10,2	10,2
Veiligheid	5,7	5,2	5,1	5,7	5,1	5,1
Defensie	5,4	4,6	4,6	5,4	4,8	5,0
Politie	6,2	6,7	7,0	6,7	5,9	5,4
Totaal Overheid en Onderwijs	7,8	7,7	7,6	7,8	7,8	7,6

4.2.7 Uitstroom personen onder 35 jaar (aantallen)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Openbaar Bestuur	3.976	3.929	2.874	2.783	2.271	2.067
Rijk	1.777	1.677	1.161	1.010	1.018	1.030
Gemeenten	1.967	2.003	1.537	1.609	1.115	902
Provincies	138	167	104	100	85	85
Rechterlijke Macht	14	14	10	7	7	2
Waterschappen	80	68	62	57	46	48
Onderwijs en Wetenschappen	19.186	18.549	20.600	17.222	17.157	18.405
Primair Onderwijs	4.175	4.287	4.847	2.972	3.011	3.118
Voortgezet Onderwijs	2.108	2.271	2.241	2.154	1.855	1.982
Middelbaar Beroepsonderwijs	938	1.004	988	687	595	709
Hoger Beroepsonderwijs	1.406	1.441	1.428	1.358	1.433	1.736
Wetenschappelijk Onderwijs	6.261	5.643	6.011	6.543	6.094	6.623
Onderzoekinstellingen	186	230	219	275	287	277
Universitair Medische Centra	4.112	3.673	4.866	3.233	3.882	3.960
Veiligheid	2.916	3.777	3.095	3.007	2.397	2.496
Defensie	2.264	3.235	2.668	2.595	1.859	2.179
Politie	652	542	427	412	538	317
Totaal Overheid en Onderwijs	26.078	26.255	26.569	23.012	21.825	22.968

4.2.8 Aandeel personen onder 35 jaar van totale uitstroom (%)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Openbaar Bestuur	24,4	21,9	17,6	15,5	15,4	14,5
Rijk	32,6	27,1	22,4	21,5	21,8	19,5
Gemeenten	20,5	19,7	15,5	13,5	12,6	11,5
Provincies	19,9	18,9	15,2	10,8	11,3	13,0
Rechterlijke Macht	11,8	8,0	7,6	5,2	6,9	2,2
Waterschappen	17,4	12,1	12,9	16,1	12,2	11,7
Onderwijs en Wetenschappen	42,4	39,2	41,0	40,7	39,5	39,6
Primair Onderwijs	31,9	30,1	31,5	26,2	24,9	24,1
Voortgezet Onderwijs	27,6	26,6	27,1	27,4	25,2	24,6
Middelbaar Beroepsonderwijs	21,8	20,9	20,5	18,4	16,9	17,7
Hoger Beroepsonderwijs	36,8	36,2	35,3	36,0	37,3	39,1
Wetenschappelijk Onderwijs	71,7	66,4	67,0	70,7	68,2	70,9
Onderzoekinstellingen	61,2	52,3	56,7	61,4	63,1	63,2
Universitair Medische Centra	55,6	53,9	58,3	55,3	54,0	54,8
Veiligheid	40,2	48,2	42,5	45,6	36,8	35,5
Defensie	47,1	54,6	46,9	51,1	40,0	40,2
Politie	26,7	28,2	26,9	27,2	28,7	19,6
Totaal Overheid en Onderwijs	37,9	35,9	36,0	34,4	33,8	33,9

4.2.9 Uitstroom personen 55 jaar en ouder (aantallen)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Openbaar Bestuur	5.883	7.682	8.048	8.437	7.371	7.689
Rijk	1.550	2.218	2.258	2.279	2.138	2.518
Gemeenten	3.803	4.675	5.066	5.447	4.540	4.511
Provincies	247	360	362	422	404	364
Rechterlijke Macht	70	119	100	103	75	64
Waterschappen	213	310	262	186	214	232
Onderwijs en Wetenschappen	12.729	15.308	15.997	13.624	14.583	15.821
Primair Onderwijs	4.599	5.646	6.010	5.069	5.636	6.210
Voortgezet Onderwijs	3.158	3.790	3.725	3.389	3.352	3.791
Middelbaar Beroepsonderwijs	1.857	2.226	2.314	1.913	1.920	2.159
Hoger Beroepsonderwijs	1.115	1.242	1.294	1.159	1.215	1.335
Wetenschappelijk Onderwijs	897	1.223	1.256	1.036	1.095	1.018
Onderzoekinstellingen	35	78	65	72	49	49
Universitair Medische Centra	1.068	1.103	1.333	986	1.316	1.259
Veiligheid	2.276	2.157	2.356	1.967	2.248	2.432
Defensie	1.189	1.451	1.644	1.218	1.445	1.553
Politie	1.087	706	712	749	803	879
Totaal Overheid en Onderwijs	20.888	25.147	26.401	24.028	24.202	25.942

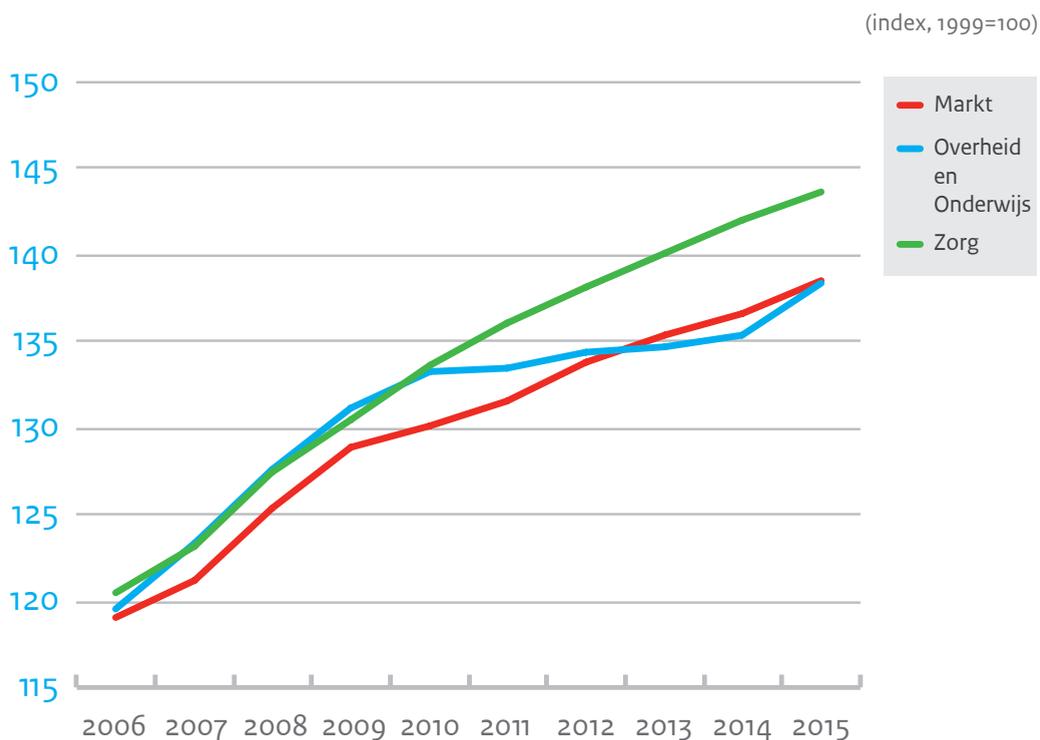
4.2.10 Aandeel personen 55 jaar en ouder van totale uitstroom (%)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Openbaar Bestuur	35,5	43,5	49,3	48,8	53,0	55,3
Rijk	27,8	36,2	43,1	47,4	45,1	48,3
Gemeenten	39,4	47,7	51,8	49,4	57,3	60,4
Provincies	35,2	40,5	53,0	45,5	59,1	56,1
Rechterlijke Macht	58,3	67,8	77,1	74,4	70,0	62,5
Waterschappen	45,6	56,9	56,7	53,5	60,0	57,9
Onderwijs en Wetenschappen	29,3	32,3	32,6	32,9	34,5	35,8
Primair Onderwijs	35,2	39,7	39,4	46,1	52,3	53,0
Voortgezet Onderwijs	40,4	43,4	43,6	42,8	44,6	46,4
Middelbaar Beroepsonderwijs	43,1	45,3	46,3	50,0	52,4	53,1
Hoger Beroepsonderwijs	28,9	30,4	30,6	30,0	31,1	30,0
Wetenschappelijk Onderwijs	11,1	14,4	13,4	12,3	11,8	11,6
Onderzoekinstellingen	11,2	15,7	18,6	15,5	11,7	10,4
Universitair Medische Centra	15,9	16,7	17,4	16,5	19,1	19,6
Veiligheid	34,2	27,0	32,8	34,0	36,1	35,2
Defensie	28,2	24,8	29,7	29,4	33,7	32,5
Politie	44,7	34,1	43,5	47,2	41,4	52,9
Totaal Overheid en Onderwijs	31,2	34,4	36,3	37,0	38,7	39,9

5

Lonen

Contractloonontwikkeling in de markt, zorg en overheid

Bron: CPB; bewerking BZK

5.1 Loosom en contractloonontwikkeling

5.1.1 Loosom (raming in miljoenen)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Openbaar Bestuur	17350	17564	17628	17438	17208	17383
Rijk	6980	6934	7042	7066	7157	7295
Gemeenten	8670	8911	8847	8633	8347	8343
Provincies	780	769	767	749	712	741
Rechterlijke Macht	370	374	379	380	377	381
Waterschappen	550	576	593	610	614	623
Onderwijs en Wetenschappen	23370	23664	23893	24191	24834	25497
Primair Onderwijs	7270	7252	7169	7074	7102	7137
Voortgezet Onderwijs	5170	5255	5467	5468	5718	5877
Middelbaar Beroepsonderwijs	2800	2770	2680	2659	2718	2852
Hoger Beroepsonderwijs	2080	2169	2239	2281	2445	2590
Wetenschappelijk Onderwijs	2640	2685	2698	2820	2857	3014
Onderzoekinstellingen	140	144	157	156	155	165
Universitair Medische Centra	3270	3389	3483	3733	3838	3862
Veiligheid	6950	7046	7123	7063	7229	7156
Defensie	3420	3459	3401	3332	3507	3470
Politie	3530	3587	3722	3731	3722	3686
Totaal Overheid en Onderwijs	47670	48274	48644	48692	49270	50036

5.1.2 Contractloonontwikkeling op niveaubasis (%)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Openbaar Bestuur	2,1	-0,18	1,42	-0,37	0,93	1,46
Rijk	2,56	0	0	0	0	2,99
Gemeenten	1,77	-0,39	2,75	-0,75	1,7	0,06
Provincies	1,63	1,47	0	0	0,77	2,23
Rechterlijke Macht	2,56	0	0	0	0	2,58
Waterschappen	2,42	-0,92	-0,5	1	0	2,14
Onderwijs en Wetenschappen	0,58	0,16	0,28	0,27	1,25	2,86
Primair Onderwijs	0	0	0	0	1,2	3,14
Voortgezet Onderwijs	-0,61	0,06	0	0	1,2	3,00
Middelbaar Beroepsonderwijs	0	0	0	0	1,2	3,03
Hoger Beroepsonderwijs	2,4	1,1	-0,06	-0,64	2	1,87
Wetenschappelijk Onderwijs	0	-0,7	0	2	0	4,20
Onderzoekinstellingen	1,6	0	2,04	-1,04	0	4,45
Universitair Medische Centra	3,29	1	1,81	0,79	2,04	1,34
Veiligheid	0,6	0	0,82	0,19	0	2,66
Defensie	-0,31	0	1,66	0,4	0	3,29
Politie	1,62	0	0	0	0	2,05
Totaal Overheid en Onderwijs	1,12	0,02	0,76	0,03	0,95	2,35

5.1.3 Contractloonontwikkeling op jaarbasis (%)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Openbaar Bestuur	2,31	-0,2	1,33	-0,22	0,5	1,45
Rijk	3,06	0	0	0	0	2,16
Gemeenten	1,77	-0,39	2,5	-0,5	0,95	0,78
Provincies	1,63	0,97	0,5	0	0,77	1,73
Rechterlijke Macht	3,06	0	0	0	0	1,75
Waterschappen	2,77	-0,92	-0,5	1	0	2,14
Onderwijs en Wetenschappen	1,02	0,21	0,2	0,23	0,7	2,79
Primair Onderwijs	0	0	0	0	0,4	3,11
Voortgezet Onderwijs	1,64	0,06	0	0	0,5	2,87
Middelbaar Beroepsonderwijs	0	0	0	0	0,5	2,89
Hoger Beroepsonderwijs	1,95	2,29	-0,06	-0,64	0,17	2,79
Wetenschappelijk Onderwijs	0,7	-0,7	0	1,33	0,67	3,37
Onderzoekinstellingen	1,6	0	1,96	-0,96	0	4,45
Universitair Medische Centra	3,29	0,73	1,46	0,97	2,21	1,34
Veiligheid	0,69	-0,08	0,79	0,27	0	1,83
Defensie	-0,14	0	1,5	0,57	0	2,46
Politie	1,62	-0,17	0	0	0	1,22
Totaal Overheid en Onderwijs	1,42	0,02	0,69	0,08	0,52	2,19

5.2 Bruto pensioengevend jaarinkomen (voltijd)

5.2.1 Gemiddeld jaarloon (bij voltijdaanstelling)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Openbaar Bestuur	47.515	48.823	49.267	50.401	50.660	52.288
Rijk	49.826	50.338	51.215	51.484	51.731	53.062
Gemeenten	44.713	46.529	46.609	48.260	48.443	50.234
Provincies	51.738	53.570	54.291	55.634	55.883	58.264
Rechterlijke Macht	90.561	90.844	92.009	92.550	93.349	95.209
Waterschappen	47.129	48.254	48.705	50.067	50.373	51.864
Onderwijs en Wetenschappen	45.667	46.134	46.778	47.252	47.712	49.240
Primair Onderwijs	40.855	41.285	41.609	41.816	41.974	43.350
Voortgezet Onderwijs	47.443	47.663	48.571	49.276	49.825	51.051
Middelbaar Beroepsonderwijs	47.571	47.850	48.322	48.602	48.623	49.735
Hoger Beroepsonderwijs	51.880	53.434	53.899	53.873	54.175	55.791
Wetenschappelijk Onderwijs	48.536	47.979	48.196	48.750	49.376	51.527
Onderzoekinstellingen	46.587	46.322	46.589	48.038	47.757	50.331
Universitair Medische Centra	48.530	49.407	50.821	51.932	53.000	54.624
Veiligheid	40.286	40.488	41.056	42.167	41.808	43.904
Defensie	36.932	37.863	38.724	40.418	39.202	39.976
Politie	44.216	43.388	43.445	43.875	44.491	47.681
Totaal Overheid en Onderwijs	45.550	46.260	46.822	47.596	47.858	49.487

5.2.2 Percentage werkzame personen, < 1,5 maal minimumloon

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Openbaar Bestuur	2,9	2,2	2,1	1,8	1,9	1,7
Rijk	2,6	2,6	2,4	2,4	2,6	2,0
Gemeenten	3,4	2,3	2,1	1,7	1,6	1,5
Provincies	1,0	0,8	0,8	0,7	0,7	0,5
Rechterlijke Macht	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Waterschappen	0,6	0,6	0,6	0,5	0,5	0,5
Onderwijs en Wetenschappen	5,2	5,1	4,9	5,1	5,6	4,1
Primair Onderwijs	6,9	6,1	5,9	5,5	6,4	4,7
Voortgezet Onderwijs	3,2	3,8	3,5	3,5	3,2	2,9
Middelbaar Beroepsonderwijs	2,9	2,8	2,4	2,5	2,6	2,8
Hoger Beroepsonderwijs	3,2	2,9	3,4	3,7	3,7	3,4
Wetenschappelijk Onderwijs	4,4	6,1	6,6	9,9	12,1	5,2
Onderzoekinstellingen	1,3	1,1	8,6	7,5	9,4	2,5
Universitair Medische Centra	7,4	7,2	6,0	5,9	5,6	5,3
Veiligheid	17,7	17,0	15,9	13,7	15,6	14,3
Defensie	28,2	26,7	25,0	21,4	27,0	25,5
Politie	6,5	7,3	7,4	6,6	5,0	4,1
Totaal Overheid en Onderwijs	6,1	5,8	5,5	5,2	5,8	4,7

5.2.3 Percentage werkzame personen, > 2 maal modaal

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Openbaar Bestuur	13,8	13,9	14,8	13,1	12,0	12,1
Rijk	18,4	18,2	19,2	14,9	14,3	14,1
Gemeenten	8,8	9,2	9,8	9,6	8,1	7,9
Provincies	19,3	20,1	22,2	22,1	18,1	23,1
Rechterlijke Macht	86,6	85,7	88,2	88,0	88,5	90,0
Waterschappen	10,3	10,0	10,9	10,5	10,5	10,5
Onderwijs en Wetenschappen	9,5	9,0	9,9	7,6	6,5	5,8
Primair Onderwijs	1,5	1,2	1,4	1,1	1,1	0,8
Voortgezet Onderwijs	11,8	11,3	12,4	12,0	8,7	4,0
Middelbaar Beroepsonderwijs	8,0	6,0	7,9	3,5	2,7	2,4
Hoger Beroepsonderwijs	24,6	24,6	25,6	11,6	8,0	7,6
Wetenschappelijk Onderwijs	19,8	18,3	18,7	14,3	14,0	17,8
Onderzoekinstellingen	14,3	13,1	13,6	13,9	11,8	14,8
Universitair Medische Centra	11,6	11,5	12,5	12,4	12,6	12,8
Veiligheid	5,6	5,1	5,4	4,9	4,3	4,3
Defensie	7,3	7,2	7,8	7,4	6,4	6,1
Politie	3,7	3,0	3,2	2,6	2,4	2,7
Totaal Overheid en Onderwijs	10,4	10,1	10,9	9,0	7,9	7,6

6

Sociale zekerheid

Sociale zekerheid

18.076

Aantal WW uitkeringen

20.786

Instroom in de WW

19.206

Uitstroom uit de WW

27.314

Aantal WAO uitkeringen

5.705

Aantal IVA uitkeringen

11.934

Aantal WGA uitkeringen

303.738

Bedrag WW uitkeringen (x 1.000€)

300.789

Bedrag WIA uitkeringen (x 1.000€)

6.1 Aantallen uitkeringen

6.1.1 Aantal WW uitkeringen (ultimo)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Openbaar Bestuur	2.066	2.257	2.199	2.207	1.964	1.792
Rijk	733	681	600	678	655	593
Gemeenten	1.193	1.437	1.447	1.402	1.185	1.070
Provincies	73	79	86	70	77	79
Rechterlijke Macht	13	11	6	4	1	2
Waterschappen	54	49	60	53	46	48
Onderwijs en Wetenschappen	7.971	9.552	11.534	14.118	13.730	15.240
Primair Onderwijs	3.115	4.208	4.998	6.366	6.759	7.834
Voortgezet Onderwijs	1.899	1.959	2.597	3.094	2.554	2.645
Middelbaar Beroepsonderwijs	865	1.055	1.252	1.327	1.044	1.079
Hoger Beroepsonderwijs	564	673	710	880	875	1.003
Wetenschappelijk Onderwijs	899	942	1.032	1.304	1.299	1.413
Onderzoekinstellingen	30	36	53	47	70	84
Universitair Medische Centra	599	679	892	1.100	1.129	1.182
Veiligheid	576	661	629	737	781	1044
Defensie	376	485	474	561	614	880
Politie	200	176	155	176	167	164
Totaal Overheid en Onderwijs	10.613	12.470	14.362	17.062	16.475	18.076

6.1.2 Instroom in de WW (ultimo)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Openbaar Bestuur	2.715	3.051	2.612	2.435	2.228	1.900
Rijk	1.125	1.011	753	857	870	753
Gemeenten	1.414	1.831	1.665	1.431	1.227	1.016
Provincies	97	114	115	79	66	75
Rechterlijke Macht	17	15	9	4	4	4
Waterschappen	62	80	70	64	61	52
Onderwijs en Wetenschappen	11.449	13.929	15.792	18.502	18.160	17.679
Primair Onderwijs	4.411	6.250	7.012	8.467	8.809	8.472
Voortgezet Onderwijs	2.294	2.345	2.862	3.341	2.670	2.648
Middelbaar Beroepsonderwijs	1.049	1.351	1.486	1.394	1.103	1.090
Hoger Beroepsonderwijs	734	847	880	1.038	1.038	1.143
Wetenschappelijk Onderwijs	1.775	1.839	1.975	2.331	2.480	2.422
Onderzoekinstellingen	72	84	114	118	147	155
Universitair Medische Centra	1.114	1.213	1.463	1.813	1.913	1.749
Veiligheid	946	1.091	802	928	1.078	1.207
Defensie	672	859	620	714	835	983
Politie	274	232	182	214	243	224
Totaal Overheid en Onderwijs	15.110	18.071	19.206	21.865	21.466	20.786

6.1.3 Uitstroom uit de WW (ultimo)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Openbaar Bestuur	2.459	2.861	2.675	2.427	2.483	2.072
Rijk	1.015	1.064	837	780	897	815
Gemeenten	1.279	1.587	1.657	1.476	1.451	1.131
Provincies	102	108	108	95	60	73
Rechterlijke Macht	13	17	14	6	7	3
Waterschappen	50	85	59	70	68	50
Onderwijs en Wetenschappen	10.870	12.352	13.813	15.871	18.346	16.192
Primair Onderwijs	4.159	5.498	5.895	7.052	8.552	7.405
Voortgezet Onderwijs	2.145	1.945	2.555	2.846	2.854	2.564
Middelbaar Beroepsonderwijs	1.082	1.161	1.288	1.314	1.394	1.056
Hoger Beroepsonderwijs	697	739	843	869	1.045	1.015
Wetenschappelijk Onderwijs	1.733	1.798	1.885	2.063	2.489	2.309
Onderzoekinstellingen	84	78	97	124	124	141
Universitair Medische Centra	970	1.133	1.250	1.603	1.888	1.702
Veiligheid	848	1.006	834	820	1.033	942
Defensie	593	750	631	627	782	716
Politie	255	256	203	193	251	226
Totaal Overheid en Onderwijs	14.177	16.219	17.322	19.118	21.862	19.206

6.1.4 Aantal WAO uitkeringen (ultimo)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Openbaar Bestuur	19.972	17.905	15.920	14.369	12.975	11.506
Rijk	6.003	5.453	4.956	4.551	4.185	3.790
Gemeenten	12.718	11.322	9.969	8.916	8.001	7.024
Provincies	774	703	614	563	495	434
Rechterlijke Macht	162	147	130	118	105	95
Waterschappen	315	280	251	221	189	163
Onderwijs en Wetenschappen	25.298	22.286	19.508	17.368	15.212	13.114
Primair Onderwijs	10.516	9.462	8.295	7.452	6.590	5.728
Voortgezet Onderwijs	5.069	4.231	3.666	3.190	2.644	2.191
Middelbaar Beroepsonderwijs	3.504	3.007	2.578	2.244	1.947	1.639
Hoger Beroepsonderwijs	1.510	1.319	1.131	976	847	712
Wetenschappelijk Onderwijs	1.821	1.611	1.401	1.252	1.120	982
Onderzoekinstellingen	97	88	81	73	66	56
Universitair Medische Centra	2.781	2.568	2.356	2.181	1.998	1.806
Veiligheid	4.044	3.781	3.490	3.211	2.999	2.694
Defensie	2.188	2.038	1.865	1.712	1.599	1.437
Politie	1.856	1.743	1.625	1.499	1.400	1.257
Totaal Overheid en Onderwijs	49.314	43.972	38.918	34.948	31.186	27.314

6.1.5 Aantal IVA uitkeringen (ultimo)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Openbaar Bestuur	853	1.063	1.300	1.575	1.847	2.163
Rijk	262	325	410	514	612	741
Gemeenten	535	669	812	966	1.135	1.304
Provincies	30	35	40	48	52	61
Rechterlijke Macht	2	3	4	6	6	8
Waterschappen	24	31	34	41	42	49
Onderwijs en Wetenschappen	1.373	1.742	2.082	2.487	2.692	3.046
Primair Onderwijs	578	829	860	1.044	1.209	1.332
Voortgezet Onderwijs	348	343	540	653	548	630
Middelbaar Beroepsonderwijs	176	231	270	314	367	418
Hoger Beroepsonderwijs	76	97	124	147	177	192
Wetenschappelijk Onderwijs	88	105	122	131	144	161
Onderzoekinstellingen	6	9	9	9	10	11
Universitair Medische Centra	101	128	157	189	237	302
Veiligheid	169	246	304	365	425	496
Defensie	79	113	130	153	170	195
Politie	90	133	174	212	255	301
Totaal Overheid en Onderwijs	2.395	3.051	3.686	4.427	4.964	5.705

6.1.6 Aantal WGA uitkeringen (ultimo)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Openbaar Bestuur	2.183	2.673	3.075	3.470	3.752	3.842
Rijk	698	886	1.037	1.208	1.325	1.376
Gemeenten	1.354	1.629	1.860	2.064	2.203	2.256
Provincies	82	96	106	121	132	119
Rechterlijke Macht	8	10	11	10	14	14
Waterschappen	41	52	61	67	78	77
Onderwijs en Wetenschappen	3.926	4.856	5.686	6.467	6.203	6.446
Primair Onderwijs	1.671	2.446	2.352	2.643	2.763	2.843
Voortgezet Onderwijs	988	844	1.562	1.842	1.229	1.288
Middelbaar Beroepsonderwijs	448	579	653	758	845	881
Hoger Beroepsonderwijs	254	297	330	357	409	447
Wetenschappelijk Onderwijs	205	242	280	313	339	354
Onderzoekinstellingen	10	11	12	15	21	28
Universitair Medische Centra	350	437	497	539	597	605
Veiligheid	768	954	1.127	1.244	1.454	1.646
Defensie	332	392	469	524	611	706
Politie	436	562	658	720	843	940
Totaal Overheid en Onderwijs	6.877	8.483	9.888	11.181	11.409	11.934

6.2 Bedragen uitkeringen

6.2.1 Bedrag WW uitkeringen (x 1.000 euro)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Openbaar Bestuur	39.516	48.448	50.538	49.828	47.242	41.070
Rijk	14.778	16.963	15.379	15.368	15.643	13.891
Gemeenten	21.788	27.947	31.392	30.991	28.627	23.994
Provincies	1.608	1.762	2.139	1.870	1.527	1.869
Rechterlijke Macht	272	349	287	188	117	87
Waterschappen	1.070	1.427	1.341	1.411	1.328	1.229
Onderwijs en Wetenschappen	121.578	144.005	176.755	213.904	235.287	242.592
Primair Onderwijs	42.008	54.943	66.364	85.514	103.118	115.827
Voortgezet Onderwijs	27.226	28.612	38.857	46.467	45.808	44.273
Middelbaar Beroepsonderwijs	14.092	17.066	20.524	23.056	21.106	17.673
Hoger Beroepsonderwijs	9.722	11.169	13.479	14.740	16.670	17.364
Wetenschappelijk Onderwijs	17.645	18.802	20.326	22.893	25.335	24.715
Onderzoekinstellingen	874	743	1.180	1.124	1.444	1.642
Universitair Medische Centra	10.011	12.670	16.025	20.110	21.806	21.098
Veiligheid	10.554	12.636	12.663	13.148	13.950	20.076
Defensie	6.350	8.704	9.037	9.627	10.229	16.283
Politie	4.204	3.932	3.626	3.521	3.721	3.793
Totaal Overheid en Onderwijs	171.648	205.089	239.956	276.880	296.479	303.738

6.2.2 Bedrag WIA uitkeringen (x 1.000 euro)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Openbaar Bestuur	47.976	58.648	71.855	84.193	93.885	107.112
Rijk	15.744	20.134	24.987	30.191	32.156	36.989
Gemeenten	29.174	34.765	42.672	49.137	56.220	63.889
Provincies	1.644	2.021	2.096	2.399	2.731	3.033
Rechterlijke Macht	223	258	298	371	432	568
Waterschappen	1.191	1.470	1.802	2.095	2.346	2.633
Onderwijs en Wetenschappen	75.974	95.121	115.341	136.187	138.829	158.665
Primair Onderwijs	34.315	47.270	49.126	58.454	64.623	71.958
Voortgezet Onderwijs	18.957	18.644	31.598	38.111	28.412	32.929
Middelbaar Beroepsonderwijs	9.093	12.349	15.285	17.131	20.909	23.704
Hoger Beroepsonderwijs	4.266	5.521	6.528	8.046	9.013	10.940
Wetenschappelijk Onderwijs	4.550	4.966	6.119	6.910	6.843	7.943
Onderzoekinstellingen	207	197	273	374	408	541
Universitair Medische Centra	4.586	6.174	6.412	7.161	8.621	10.650
Veiligheid	13.023	18.136	21.819	26.794	30.537	35.012
Defensie	4.734	6.443	6.380	8.620	9.507	10.688
Politie	8.289	11.693	15.439	18.174	21.030	24.324
Totaal Overheid en Onderwijs	136.973	171.905	209.015	247.174	263.251	300.789

7

Toelichting

7.1 Bronvermelding

Gebruikte databestanden

ABP

BRP

UWV

Sap Payrol (Rijk, aantallen)

NSK (Defensie, aantallen)

PolBIS (Politie, aantallen)

De gegevens over de ZBO's zijn afkomstig uit de Jaarrapportage Bedrijfsvoering Rijk (BZK 2015).

7.2 Definities

Arbeidsongeschikten

Met ingang van 1 januari 1998 is voor Overheid en Onderwijs de WAO ingevoerd. Op 1 januari 2006 (formeel op 29-12-2005) is de wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen (WIA) in werking getreden. De wet bestaat uit twee delen: de regeling Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten (WGA) en de regeling Inkomensvoorziening Volledig Arbeidsgeschikten (IVA).

Beëindigde uitkeringen

Een uitkering wordt als beëindigd aangemerkt als de reden voor de uitkering wegvalt: herstel, werkzaam, bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd, etc. Het is, vooral in de WW, mogelijk dat één persoon meerdere keren in het jaar zijn uitkering beëindigt, dus die beëindigde uitkeringen worden afzonderlijk geteld.

Bruto pensioengevend jaarinkomen

Het bruto jaarinkomen van een medewerker, omgerekend naar een voltijdsjaarinkomen, waarover pensioenaanspraken worden opgebouwd. Dit jaarinkomen wordt afgeleid van maandsalaris en opgebouwde aanspraken vakantie-uitkering en eindejaarsuitkering van de maand januari.

Contractloon

Het brutoloon voor zover deze voortvloeit uit voor alle werknemers geldende Cao-afspraken. Globaal: het salaris, aanpassing van eindejaarsuitkering, eenmalige uitkeringen en vakantie-uitkering.

Contractloonontwikkeling

Op basis van de beschikbare Cao's wordt de mutatie in het contractloon vermeld. Niveaubasis houdt in, dat de mutatie steeds volledig in aanmerking wordt genomen ongeacht de geldigheidsduur van de mutatie in het jaar waarin zij optreedt. Bij contractloonontwikkeling op jaarbasis wordt het effect van de mutatie voor het jaar waarin ze optreedt gecorrigeerd voor de geldigheidsduur in het jaar. De rest van het effect van de mutatie wordt het volgend jaar in aanmerking genomen (overloopeffect).

Deeltijd

Van deeltijd is sprake als niet de volledige gebruikelijke arbeidsduur per week gewerkt wordt. De gebruikelijke werkweek is niet in alle sectoren gelijk. De omvang van een volledige werkweek per sector bedraagt ultimo 2014 als volgt:

Openbaar bestuur:

de sectoren Rijk, Gemeenten, Provincies en Rechterlijke Macht: 36 uur per week;
de sector Waterschappen 37 uur per week.

Onderwijs en wetenschappen:

De sectoren Primair Onderwijs, Voortgezet Onderwijs, Middelbaar Beroepsonderwijs en Hoger Beroepsonderwijs werken niet met het begrip volledige werkweek. Ten behoeve van de sociale verzekeringen wordt een werkweek gedefinieerd als 36,86 uur. De sectoren Wetenschappelijk Onderwijs en Onderzoekinstellingen kennen een werkweek van 38 uur. De sector Universitair Medische Centra heeft een werkweek van 36 uur.

Veiligheid:

de sector Defensie kent een werkweek van 38 uur. Bij de sector Politie geldt een werkweek van 36 uur, met de keuze 38 of 40 uur te mogen werken. Bij de sector Politie worden aspiranten meegeteld voor het deel dat ze werkzaam zijn, en niet voor het deel dat ze in opleiding zijn¹. Bij de sector Defensie kent alleen het burgerpersoneel een deeltijdaanstelling. Het militair personeel kan niet in deeltijd een aanstelling krijgen. Zij kunnen wel gebruik maken van deeltijdverlof.

Deeltijdfactor

De deeltijdfactor geeft aan welk deel van de volledige gebruikelijke arbeidsduur een persoon werkzaam is.

Fte

Een afkorting van fulltime-equivalent, is een rekeneenheid waarmee de omvang van een dienstverband of de personeelssterkte kan worden uitgedrukt. Eén fte is een volledige werkweek.

Gemeenschappelijke regelingen

Zijn samenwerkingsverbanden tussen gemeenten, provincies en/of waterschappen. De rechtsvorm van de gemeenschappelijke regelingen is ontleend aan de Wet op Gemeenschappelijke Regelingen.

Hoge functies

Hoge functies zijn gedefinieerd als de functies die tot de bovenste 10% van de voltijdsbezoldiging horen.

¹ In 2015 zijn de aspiranten voor de gehele fte meegeteld. Deze aanpassing zal later met terugwerkende kracht voor alle vorige jaren worden aangebracht. De reden voor deze aanpassing is dat aspiranten in de cijfers van de politie ook voor de volle fte meetellen.

Instream

Het aantal en aandeel nieuwe werknemers dat in het verslagjaar in dienst is getreden in de sector. Instream bij een andere werkgever in dezelfde sector wordt niet als instroom geteld.

Loonsom

Voor het bepalen van de loonsom is gebruikt gemaakt van de loonopgave van december. Met behulp van die opgave is een raming gemaakt van de totale loonsom in de sector. Deze geraamde loonsom is inclusief vakantietoeslag, eindejaarsuitkering en eventueel andere specifieke sectorale looncomponenten, als ook werkgeverspremies: ABP, WIA ed. De loonsom is niet gecorrigeerd voor de inflatie.

Minimumloon

Het wettelijk minimumloon van de maand januari op jaarbasis van het betreffende jaar. Voor 2015 is het bedrag 19.463 euro.

Modaal inkomen

Het bedrag van het modale inkomen dat in de tabellen wordt gebruikt is het gemiddelde van het modale inkomen van het jaar en het vorige jaar. Voor de berekening is voor 2015 een bedrag van 36.000 euro en voor 2014 34.500 gebruikt.

Niet-westerse allochtonen

Allochtonen waarvan één of beide ouders zijn geboren in een van de landen in de wereld-delen Afrika, Latijns-Amerika en Azië (excl. Indonesië en Japan) of in Turkije. (CBS definitie)

Nieuwe uitkeringen

Een uitkering wordt als nieuw aangemerkt als een uitkering in de verslagperiode wordt aangevraagd en verkregen. Voornamelijk in de WW is het mogelijk dat één persoon meerdere keren in een jaar een uitkering aanvraagt en krijgt, dus die nieuwe uitkeringen worden afzonderlijk geteld.

Uitkering

De som van alle uitkeringen gedurende het verslagjaar. Dit bedrag is inclusief de vakantietoeslag, maar exclusief het bovenwettelijke, nawettelijke deel.

Uitstroom

Het aantal en aandeel werknemers in dienst die ultimo het verslagjaar niet meer in dienst zijn bij de desbetreffende sector. Overgang naar een andere werkgever binnen dezelfde sector wordt niet als uitstroom geteld.

ZBO

Een zelfstandig bestuursorgaan (ZBO) is in Nederland een organisatie die overheidstaken uitvoert, maar die niet direct onder het gezag van een ministerie valt. De aantallen fte zijn ontleend aan de jaarrapportage bedrijfsvoering Rijk.

Colofon

Dit is een uitgave van het
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
Directoraat-generaal Overheidsorganisatie,
directie Ambtenaar & Organisatie

Turfmarkt 147
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Ontwerp en drukwerk
Xerox/OBT, Den Haag

Databeheer
Internetspiegel, ICTU
Wilhelmina van Pruisenweg 104
2595 AN Den Haag

Postbus 84011
2508 AA Den Haag

© September 2016

Dit is een uitgave van:

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Directie Ambtenaar en Organisatie
www.rijksoverheid.nl

© September 2016 | 94827

22% 15,6% 34% 4%
3% 62,8% 7% 12%
1% 12% 3%
59% 83% 36,9% 76%
7,1% 11% 5%
11,2% 7,8% 91% 23%
10 1% 23%